

ALKOTMANYBIRŐSÉG	
Ügyszám: IV/606-8/2021	
Érkezett: 2021 JÚL 02.	
Példány: 1	Kezelőiroda:
Melléklet: db	gy

Alkotmánybíróságnak
Hiv.sz: IV/606-2/2020.

(Elektronikus benyújtás – Email)
/bianypotlas@mkab.hu/

[REDACTED]

I. r. felperesnek

[REDACTED]

II. r. felperesnek

[REDACTED]

III. r. felperesnek

[I-II-III. r. felperesek jogi képviselője:
Gremesperger Ügyvédi Iroda ([REDACTED]
[REDACTED] eljáró ügyvéd: Dr.
Gremesperger Gábor ügyvéd]

Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság
(8000 Székesfehérvár, Deák Ferenc u. 2.)

[REDACTED]

jogtanácsos/
alperes ellen

közigazgatási jogkörben okozott kár
megtérítése iránti perben

a Székesfehérvári Törvényszék

17. P. 21.896/2016/40. sorszámú ítélete ellen

I-II-III. r. felperesek által előterjesztett

fellebbezés alapján eljáró Győri Ítéltábla

Pf. III. 20.338/2018/IV-I. sorszámú, 2019.

március 5-én jogerős ítélete ellen

I-II-III. r. felperesek
alkotmányjogi panasza
és a jogerős ítélet végrehajtása iránti
kérésume

Mélyen Tisztelt Alkotmánybíróság

A [REDACTED] felpereseknek – a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság (Székesfehérvár) alperes ellen közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt a Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016/40 sorszámú ítélete ellen az I-II-III. r. felperesek által előterjesztett fellebbezés alapján a Győri Ítéltábla Pf. III. 20.338/2018/4-I. sorszámú 2019. március 5-én jogerős ítélete ellen – az I-II-III.r. felperes indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (Abtv.) 27. §-a alapján az alábbi alkotmányjogi panaszt

terjesztik elő.

Indítványozók kérik Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg

- Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016/40. sorszámú és
- a Győri Ítéltábla 2019. március 5-én jogerős Pf. III. 20.338/2018/4-I. sorszámú ítélete, valamint
- a Kúria Pfv. III.21.023/2019/8. sorszámú ítélete alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

Indítványozók kérik, hogy Tisztelt Alkotmánybíróság hívja fel a Székesfehérvári Törvényszéket, hogy a jogerős bírósági ítélet végrehajtását – az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig - az Abtv. 53.§ (4) bekezdése alapján felfüggeszteni szíveskedjék.

Indítványozók előadják, hogy a Székesfehérvári Törvényszék korábban felfüggesztő határozatot hozott az I-II. fokú ítéletek ellen előterjesztett alkotmányjogi panasz alapján az indítványra tekintettel. Indítványozók csatolják I/1 alatt a Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016/51. sorszámú felfüggesztő végzését.

A Székesfehérvári Törvényszék – az Alkotmánybíróságnak a felperesek által benyújtott felülvizsgálati kérelmére tekintettel a IV/1151-2/2019. számon meghozott visszautasító végzésére tekintettel – a felfüggesztést megszüntette. I/2 alatt indítványozók csatolják a Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016/53. sorszámú felfüggesztést megszüntető végzését.

Erre tekintettel kérik indítványozók, hogy Tisztelt Alkotmánybíróság az első fokú bíróságot keresse meg a felfüggesztésre vonatkozó határozat meghozatala végett.

Kérelmük indokolásaként az alábbiakat terjesztik elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

I. A Székesfehérvári Törvényszék 2018. október 17-én kelt 17. P. 20.896/2016/40. sorszámú ítélete

1) Az I. r. felperes keresetében kérte, hogy a Székesfehérvári Törvényszék kötelezze alperest

- az Alaptörvény XXIV. cikk (2) bekezdése, a régi Ptk. 339. § (1) bekezdése és a régi Ptk. 349. § (1) bekezdése alapján [REDACTED] kártérítés;

- ennek 2009. március 5-től a kifizetés napjáig a [REDACTED] Eurónak a régi Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti - a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamatnak az adott naptári félév teljes idejére irányadó - késedelmi kamata megfizetésére;

- a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján perköltség megfizetésére.

a) Felperes a közigazgatási jogkörben okozott kár ténybeli alapjaként hivatkozott arra, hogy az 1988. évi I. törvény (Kkt. 20.) § (7) és (8)-(9) bekezdésében foglaltakat az alperes megszegte, amikor a jármű visszatartásáról úgy rendelkezett, hogy a gépkocsivezetőket is visszatartotta, nem a járműnek, hanem a járművezetőknek jelölt ki tartózkodási helyet. A tartózkodási helyet olyan helyre jelölte ki, hogy a járműszerelvény biztonságáról nem gondoskodott. Ezáltal a járműszerelvény pótkocsiját eltulajdonították, a járművet olyan módon megrongálták, hogy az használhatatlanná vált. Az alperes nem úgy járt el, ahogy általában elvárható, ezért kártérítési felelősséggel tartozik.

A járművezetők részére a Parkoló kijelölése az Alaptörvény II. és XVII. cikk rendelkezését sértette.

Felperes, mint egyéni vállalkozó a gazdasági tevékenységét alapvetően nemzetközi fuvarozási tevékenység folytatásával látta el. A fuvarozási tevékenység végzésére szállítóeszközként kamionokat (nyerges-vontatókat) és pótkocsikat lízingelt. Ezek a járművek a lízingbeadó cég tulajdonában voltak és maradtak, azaz nem került a felperes tulajdonába.

A lízingbeadó cégek hozzájárultak ahhoz, hogy a járműszerelvényt (kamion-vontató+pótkocsi) harmadik személynek a felperes, mint lízingbe vevő átadhassa. Így került sor arra, hogy a [REDACTED] végezte a járműszerelvények működtetését, és a szállítási vállalkozási tevékenységet.

A [REDACTED] rendelkezett – a szlovák hatóságok által kiadott – a fuvarozási tevékenység ellátásához szükséges - nemzetközi fuvarozási engedéllyel. Ezen fuvarozási engedély jogellenes bevonása is hozzájárult a felperes egyéni vállalkozásának ellehetetlenítéséhez.

[REDACTED] gépkocsivezető a [REDACTED] céggel állt munkaviszonyban, míg [REDACTED] gépkocsivezető megbízásos jogviszonyban végezte a tevékenységét a [REDACTED] megbízásából.

Minderre tekintettel [REDACTED] I. r. felperes nyilvánvalóan nem követhette el, és nem felelős a Székesfehérvári Rendőrkapitányság 07010/2296/2009. ált. számú 2009. március 5-én kelt határozatában foglaltakért.

Ezen okból is az alperes kártérítési felelősséggel tartozik, mivel az első fokú határozatot – annak ellenére, hogy az jogsértő volt – alperes, mint II. fokú hatóság helybenhagyta.

Az alperesi hatóság tehát ezen okból is jogszabálysértéssel tartotta vissza a lízingbeadó tulajdonát képező szállítóeszközöket, mivel azok nem képezték az I. r. felperes tulajdonát, illetve az I. r. felperes nem minősült szállítási vállalkozásnak.

Az alperes jogerős határozata a járműszerelvény teljes visszatartása gyakorlása tekintetében jogsértő és indokolatlan volt. A visszatartási jogot ugyanis a hatóság a 20. § (7) bekezdése alapján a pénzbírság megfizetése érdekében gyakorolta. Az [REDACTED] Ft-os pénzbírságra tekintettel a teljes járműszerelvény (Kb. 50,0 millió Ft VOLVO kamion és 10,0 millió Ft pótkocsi) visszatartása, és a járműszerelvényhez rendelt nemzetközi fuvarozási okmányok visszatartása indokolatlan és jogsértő volt.

Az I. r. Felperes a visszatartási jog ilyen módon való szabályozását és hatóság által történő alkalmazását az Alaptörvény XII-XIII. cikk és XXIV. cikk megsértésének tartja.

Ezzel az intézkedésével a hatóság I. r. felperesnek és a felperes által alkalmazott munkavállalóknak kárt okozott.

A felperes a kiesett kamion alkalmazása hiányában nem tudott olyan jövedelmet elérni, hogy a többi fuvarszöke tekintetében is a lízingdíjakat fizesse, majd a szerződések megszüntetése következtében a felperesnek a vállalkozását fel kellett számolnia.

b) Az I. r. felperest az alperes hatósági döntésével és elmulasztott intézkedéseivel összefüggésben az alábbi károk érték:

Lízing társaságok részére okozott kár (F/32):	[REDACTED] Euro
2008 – 2010. közötti bevétel kiesés következtében okozott kár (F/29):	[REDACTED] Euro
Gépjárművezetőkkel kapcsolatban a felperesnek okozott kár (F/25)	[REDACTED] Euro
Gépjárművezetők nem vagyoni kára (2 fő x 10000 Euro)	[REDACTED] Euro
VOLVO kamion használhatatlanná válása miatti kár (F/25 és F/27)	[REDACTED] Euro
Felperes vállalkozásának beindítása (F/25)	[REDACTED] <u>Euró.</u>
Mindösszesen:	[REDACTED] <u>Euró</u>

A felperes a vállalkozásának az induló tőkéjét is az alperes magatartása miatt elvesztette, így került felszámításra a 171.349,- Euró.

c) Az I. r. felperes a fentebb kimutatott, öt ért [REDACTED] Euro kárból jelen kereset előterjesztésével - a 2011. október 11-én előterjesztett, az alpereshez intézett kár megfizetésére vonatkozó felszólításában közölt, de alperes által elutasított kárt - érvényesíti az alábbiak szerint:

[REDACTED] frszú VOLVO vontató [REDACTED] (uro)	[REDACTED]
es az [REDACTED] rgalmi rendszámú Krone típusú pótkocsi lízingdíjával kapcsolatban felmerült kár (F/32)	[REDACTED] Euro
Gépjárművezetőkkel kapcsolatban a felperesnek okozott kár (F/25)	[REDACTED] Euro
Gépjárművezetők nem vagyoni kára (2 fő x 10000 Euro)	[REDACTED] Euro
VOLVO kamion használhatatlanná válása miatti kár	[REDACTED] Euro
Vállalkozás beindításának elvesztés következtében beálló kár (F/25)	[REDACTED] Euro
Összesen:	[REDACTED] Euro

Az I. r. felperes azonban jogfenntartással élt, az időközben bekövetkezett károk tekintetében, és az előterjesztett keresetlevélben felszólította alperest a különbözetheként jelentkező [REDACTED] Euro kár és kamatai megfizetésére is.

d) Az I. r. felperes a II-III. r. felpereseket ért nem vagyoni kárt a per során a II-III. r. felperesekre engedményezte.

2) Az I-II-III. r. felperesek keresetét a Törvényszék elutasította. Kötelezte felpereseket egyetemlegesen 1.500.000,- Ft illetéknek az illetékügyi hatóság felhívására, továbbá 30 nap alatt alperesnek 1.000.000,- Ft perköltség megfizetésére.

Az első fokú bíróság a keresetet nem tartotta alaposnak.

Az ítélete alátámasztásául a bíróság

- a Magyar Köztársaság Polgári Törvénykönyvéről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 339. § (1) bekezdése, 340. § (1)-(2) bekezdése, 349. § (1) bekezdése, 355. §-a, 84. §-a;
- a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 20. § (1), (7)-(8); 10 bekezdése;
- a Kkt. 20. § (7) bekezdésének a 2009. évi XLV. törvénnyel módosított és 2009. augusztus 1-jén hatályos 20. § (7) bekezdése;
- a közigazgatási eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (Ket.) 151. § (1) bekezdése
- az 561/2006./EK rendelet III. fejezet 10. cikk (3) bekezdése (első mondatára) , 4. cikk. p) pontja, rendelkezéseire hivatkozott.

Az ítéletében a törvényszék kifejtette, hogy az rPtk. 349. § (1) bekezdésében és az rPtk. 339. § (1) bekezdésében foglalt különös és általános feltételek megléte szükséges a kárfelelősség fennállásához.

A felperest terheli a bizonyítás abban a körben, hogy

- az alperes jogellenes magatartást tanúsított a határozata meghozatala során;
- bizonyítani kell a kárt és a kettő közötti okozati összefüggést,

Míg az alperes kimentheti magát a felelősség alól annak igazolásával, hogy úgy járt el ahogy az adott helyzetben általában elvárható.

A bíróság utalt arra, hogy a bírói gyakorlat következetes abban, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kárért fennálló felelősséget csak nyilvánvaló és kirívó jogalkalmazási hiba esetén lehet megállapítani.

A bíróságnak tehát azt kellett vizsgálni elsősorban, volt-e alperes részéről jogellenes magatartás, ha igen, úgy az mennyiben tekinthető nyilvánvaló és kirívó jogalkalmazási hibának.

3) A bíróság a tényállásban leírtak, valamint az idézett jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, hogy az alperes részéről nem történt jogellenes magatartás tanúsítása. Alperes határozata úgy a bíróság kiszabása, mint a járműszerelvény visszatartása körében teljes mértékben megfelelt az akkor hatályos jogszabályi rendelkezéseknek.

A II. fokú közigazgatási határozat és a bíróság ítélete is megállapította, hogy a II-III. r. felperes járművezetők elkövették azokat a jogszabálysértéseket, amely miatt a bíróság kiszabásának helye volt. Az eljáró hatóság és bíróság a bírság összegét is megfelelőnek találta. A visszatartás körében az idézett jogszabályi rendelkezések nem írták elő az alperesnek, hogy az arányosság figyelembe vételével kell eljárnia. A cselekmény elkövetésének idején hatályos Kkt. 20. § (7) bekezdése értelmében a visszatartási jogra még nem kellett alkalmazni a Ket. biztosítási intézkedésre vonatkozó szabályait. Ebből következően alperesnek a járműszerelvény őrzéséről nem kellett gondoskodnia. Az első fokú hatóság határozatának rendelkező része csak azt tartalmazta, hogy a jármű köteles az elismervényen megjelölt helyen várakozni. A járművezetők ott tartózkodásáról nem

rendelkezett. A határozat indokolása ebben a körben pedig azt tartalmazta, hogy a kijelölt kamionparkolót a járművezető a járműszerelvényel nem hagyhatja el. A határozat indokolását sem lehetett tehát a bíróság szerint úgy értelmezni, hogy a II. és III. r. felperesek mozgási szabadságukban korlátozottak lettek volna. Az a felperesek saját döntése volt, hogy a kamionparkolót a II. és III. r. felperes meghatározott ideig nem hagyta el.

Az alperes akkor sem sértett semmiféle rendelkezést, amikor az I. r. felperest, mint egyéni céget bírságolta. Ezti ugyanis az előbbieken idézett EK rendelet szabályai megengedik, függetlenül attól, hogy a járművek kinek a tulajdonában álltak, a bírságolás alanya a szállítási vállalkozás. A járműszerelvény visszatartása a bírságolás következménye. Megbírságotni pedig a szállítási vállalkozót lehet az előbbieken szerint, így az alperes részéről a visszatartási jog gyakorlása is jogszerű volt.

Mindezek alapján megállapítható volt a bíróság szerint az, hogy az alperes rendelkezése, az alperes döntése a jogszabályi rendelkezéseknek mindenben megfelelt, nem történt részéről nyilvánvaló és kirívó jogalkalmazási hiba. Így az alperes kártérítési felelősségének nincsen jogalapja, ezért a bíróság a felperesek keresetét elutasította.

Mivel a keresetet jogalap hiányában utasította el, sem annak összecszerúségét, sem az engedményezési szerződés tartalmát nem vizsgálta. A bíróság döntésének megalapozásához nem volt szükség sem a tanúk meghallgatására, sem a felperesek által adathordozón csatolt bizonyítékok megtekintésére, a bizonyítás anyagává tételére.

A Kkt. 20. § (10) bekezdésének értelmezése körében a bíróság egyetértett azzal az alperesi állásponttal, miszerint a keresetet mivel jogalap hiányában utasította el és nem ezen jogszabályhelyre hivatkozva, nem volt szükség az Alkotmánybíróság előtti eljárásra sem.

4) A törvényszék a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 78.§ (1) bekezdése alapján a 32/2003. (VIII.22.)IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b) pontja és (6) bekezdése alapján állapította meg a perköltség mértékét, és a munkadíj körében figyelembe vette a tárgyalások számát, valamint az alperes jogi képviselője által elkészített írásbeli beadványok számát, terjedelmét, tartalmát, és így a maximális megállapítható [REDACTED] Ft-al szemben 1.000.000,- Ft perköltség megfizetésére kötelezte felpereseket.

Felperesek illeték-feljegyzési jog kedvezményben részesültek. Pervesztességükre figyelemmel az 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59.§-a, illetve rPp. 78.§-a alapján kötelesek a pertárgyérték [REDACTED] Ft összege után a maximális 1.500.000,- Ft feljegyzett kereseti illetéknek az Itv. 39.§, illetve 42. §-a szerinti megfizetésére.

II. Felperesek fellebbezése

5) Felperesek az első fokú ítélet ellen 2018. november 23-án kelt beadványukban fellebbezést terjesztettek elő.

Az I-II-III. r. felperesek elsődlegesen kérték, hogy az Ítéletábra a Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016. sz. ítéletét teljes egészében változtassa meg, tekintse azt rész-közbenső ítéletnek; állapítsa meg, hogy felperesekkel szemben a 07010/2296/2009. sz. határozata meghozatalával és a járműszerelvény visszatartásával, valamint II-III. r. felperesek részére tartózkodási hely kijelölésével alperes kárt okozott, amely károkért alperes teljes

kártérítési felelősséggel tartozik. Utasítsa az első fokú bíróság a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Állapítsa meg a felperesek fellebbezési perköltségét.

Az I-II-III. r. felperesek másodlagosan kérték, hogy az Ítélet tábla a Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016. sz. ítéletét helyezze hatályon kívül és utasítsa az első fokú bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Állapítsa meg a felperesek fellebbezési perköltségét.

Kérték a fellebbezés tárgyaláson történő elbírálását.

6) Felperesek álláspontja szerint az első fokú ítélet – a tényállás hiányos és téves megállapítása és a jogszabálysértő jogalkalmazás okából – jogszabálysértő.

a) Felperesek sérelmezték, hogy a tényállás megállapítása szempontjából a bíróság nem vette figyelembe, hogy az I. r. felperesnek, mint fuvarozó vállalkozásnak faxon kézbesített határozat tartalma, nem egyezik meg az alperes közirati dokumentációjában levő határozatban foglaltakkal.

Ezenkívül a bíróság nem vette figyelembe a felperes által csatolt, és előterjesztett bizonyítékokat sem (Szlovák tv helyszíni riport műsora a visszatartott kamionok gépkocsivezetővel, a II-III. r. alperesek meghallgatása, mint akik elszenvető személyi alanyai voltak az alperes első fokú szerve intézkedésének, amelyek az ügyben – az alperes által történt károkozás – bekövetkezését bizonyították (bizonyíthaták) volna

A tényállás nem tartalmazza, hogy a járműszerelvényt – amely nem az I. r. felperes tulajdona volt - az őrizetlenül hagyott parkolóban az idők során „szétlopták”, ezzel kapcsolatban büntető eljárásra is sor került, végül roncs értéken került onnan elszállításra és értékesítésre. Önmagában a járműszerelvény ronccsá válása és a gépjárművezetőknek a visszatartása során az I.r. felperest kár érte, továbbá ezzel okozati összefüggésben a lízingelt járműveknek a megsemmisülése a vállalkozása csődbemenéséhez vezetett. Az első fokú bíróságnak a keresetlevélben foglaltakkal összefüggésben tehát a tényállást meg kellett volna állapítania, függetlenül attól, hogy jogi álláspontja az volt, hogy az alperes nem felel. Ennek hiányában az első fokú ítélet érdemben nem vizsgálható felül.

A perben az sem került feltárássra és megállapításra, hogy „a fuvarozási vállalkozás” – a fuvarozás eszközeinek tulajdonlasi és egyéb szerződéses kapcsolataira tekintettel – kit kellett tekinteni az 561/2006. EK rendelet III fejezet 10 cikk (3) bekezdése első mondatára és 4. cikk p) pontja alapján. Ehhez képest szükséges lett volna meghallgatni a [REDACTED] ügyvezetőjét, az I.r. felperes és a [REDACTED] közötti üzleti kapcsolat tényeire vonatkozóan.

A tényállás nem tartalmazza, hogy az I. r. felperes nemzetközi fuvarozási engedélyét is az I. fokú hatóság visszatartotta, amely nem kötődött magához a járműszerelvényhez, és azt csak jóval később adta vissza, amely hozzájárult a vállalkozás tönkremenéséhez és alperest ért kár bekövetkezésében.

A felperes bár vitatta, hogy az I. fokú hatóság 2009. május 28-ai levelét megelőzően a szóbeli tájékoztatásra sor került volna azzal kapcsolatban, hogy a gépjárművezetőknek nem kell a szerelvényénél tartózkodnia, ezzel kapcsolatos bizonyítást a bíróság nem folytatott le.

Az első fokú bíróság nem vizsgálta a II-III. r. felperesek tekintetében a keresetnek a rPtk.84. §-ában foglalt jogalapját, ezért II-III. r. felperesek tekintetében a kereset elutasítására

vonatkozóan nincs tényállás megállapítva, a bíróság a II-III. r. felpereseket nem hallgatta meg, az alperes a II-III. r. felperesek érintő jogsértés tekintetében a csatolt bizonyítékokat nem tette a per tárgyává.

Felperesek álláspontja szerint így az első fokú ítélet olyan mértékben megalapozatlan, hogy annak érdemi felülvizsgálatára nem kerülhet sor, amelyre tekintettel felperesek elsődlegese kérik az I. fokú ítéletnek a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján történő hatályon kívül helyezését és az első fokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását.

b) Tekintettel arra, hogy mivel az első fokú ítélet a jogalap hiányára alapította a kereset elutasítását, valamint erre hivatkozással nem folytatta le a felperesek által indítványozott bizonyításokat, felperes hivatkozik - **a törvényszék által felhívott 10. cikk (3) bekezdés (első mondata) és 4. cikk p) pontja tekintetében** - a közúti szállításra vonatkozó egyes szociális jogszabályok összehangolásáról, a 3821/85/EGK és a 2135/98/EK tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 3820/85/EGK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 561/2006. EK rendelet V. fejezet alábbi rendelkezéseire is.

19. cikk

(1) A tagállamoknak az ezen rendelettel és a 3821/85/EGK rendelettel kapcsolatos jogsértésekre vonatkozó szankciókra vonatkozó szabályokat kell lefektetniük, és meg kell tenniük minden olyan intézkedést mely azok végrehajtásához szükséges. Az említett szankcióknak hatékonyaknak, arányosnak, visszatartónak és diszkriminációmentesnek kell lenniük. E rendelet és a 3821/85/EGK rendelet semmilyen megszegése nem vonhat maga után több mint egy szankciót vagy eljárást. A tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot ezekről az intézkedésekről és a szankciókra vonatkozó szabályokról legkésőbb a 29. cikk második albekezdésében meghatározott időpontig. A Bizottság ennek megfelelően tájékoztatja a tagállamokat.

(2) A tagállamok lehetővé teszik az illetékes hatóságok számára, hogy azok szankciókkal sújtsanak egy vállalkozást és/vagy a járművezetőt e rendelet saját területükön észlelt olyan megszegéséért, amely miatt korábban nem szabtak ki szankciót, abban az esetben is, ha a jogsértést egy másik tagállam vagy egy harmadik ország területén követték el.

(3) Ha egy tagállam eljárást kezdeményez, vagy szankciókat vet ki egy adott jogsértés miatt, a járművezető számára megfelelő írásos bizonyítékot kell szolgáltatnia erről.

(4) A tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy arányos, adott esetben pénzügyi szankciókat is tartalmazó szankciórendszer működjön e rendelet vagy a 3821/85/EGK rendelet vállalkozások vagy az ahhoz kapcsolódó feladók, szállítmányozók, utazásszervezők, fővállalkozók, alvállalkozók és járművezető munkaközvetítők általi megszegése esetén.

Felperesek továbbá utalnak arra, hogy az I. fokú bíróság nem hivatkozott és nem is vette figyelembe az 561/2006. EK rendelet III. fejezet 10. cikk (3) bekezdés második mondatát, miszerint:

10. cikk

3) A szállítási vállalkozás felelős a vállalkozás járművezetői által elkövetett szabálysértésekért, akkor is, ha a szabálysértést egy másik tagállam vagy harmadik ország területén követték el.

A tagállamok azon jogának sérelme nélkül, hogy a szállítási vállalkozásokat teljes mértékben felelősnek tartásuk, a tagállamok ezt a felelősséget attól tehetik függővé, hogy a szállítási vállalkozás az (1) és a (2) bekezdésben foglaltakat megsértette-e. A tagállamok figyelembe vehetnek bármely bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a szállítási vállalkozást ésszerűen nem lehet az elkövetett jogsértésért felelősnek tekinteni.

Utaltak továbbá felperesek a KIVÉTELEK IV. fejezet 12. cikkében foglaltakra

12. cikk

Amennyiben az a közlekedés biztonságát nem veszélyezteti, és annak érdekében, hogy a gépjármű megfelelő megállóhelyet érhesse el, a járművezető a személyek, a jármű vagy a jármű rakományának biztonsága miatt a szükséges mértékben eltérhet a 6–9. ciktől. A járművezetőnek a menetiró készülék adatrögzítő lapján vagy a menetiróból kinyomtatott lapon, vagy a munkalapon kézi bejegyzéssel meg kell jelölnie az ilyen jellegű eltérések okát, legkésőbb egy megfelelő megállóhelyre érkezéskor.

Mindezt a bírság kiszabásánál az I-II. fokú közigazgatási hatóság nem vette figyelembe.

c) A fenti jogszabályi rendelkezések tükrében nem helytálló a bíróság jogalap hiányára történő hivatkozása, különösen arra tekintettel, hogy felperesek által érvényesített kár ténybeli alapja a járműszerelvény visszatartása, a kamion és gépjárművezetők számára kijelölt tartózkodási hely határozatba foglalt ténye, ezzel összefüggésben a kamion őrzésének hiánya, az abban okozott kár, valamint ebből eredően az I. r. felperes vállalkozása csődbe menése.

Az rPtk.349.§ (1) bekezdése

Ptk.349. § (1) Államigazgatási jogkörben okozott kárért a felelősséget csak akkor lehet megállapítani, ha a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, illetőleg a károsult a kár elhárítására alkalmas rendes jogorvoslati lehetőségeket igénybe vette.

A felperes mivel a rendes jogorvoslatot előterjesztette – tekintettel arra, hogy az I. fokú határozat ellen fellebbezést terjesztett elő (valamint bírósághoz fordult a közigazgatási határozat felülvizsgálata iránt) - az államigazgatási jogkörben okozott kár feltételeinek jogalapja fennáll.

Az rPtk. 339.§ (1) bekezdése és 340.§ (1) bekezdése szerint az alábbi rendelkezések is alátámasztja a felperesek által megjelölt jogalapot.

A kártérítés általános szabályai

Ptk.339. § (1) Aki másnak jogellenesen kárt okoz, köteles azt megtéríteni. Mentésül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható.

A perben az alperest terhelte volna bizonyítási kötelezettség abban a kérdésben, hogy a felpereseket ért kár tekintetében **úgy járt el, ahogy általában elvárható, azonban** ezzel kapcsolatban az **alperes bizonyítási kérelmet nem terjesztett elő, bizonyítást a bíróság nem folytatott le.**

Ptk.340. § (1) A károsult a kár elhárítása, illetőleg csökkentése érdekében úgy köteles eljárni, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható. Nem kell megtéríteni a kárnak azt a részét, amely abból származott, hogy a károsult e kötelezettségének nem tett eleget.

A felperesek számára a bíróság nem engedte meg, hogy ezzel kapcsolatos bizonyítási kötelezettségüket teljesítsék, mivel az erre vonatkozó bizonyítást mellőzte.

Ugyanakkor felperesek álláspontja szerint a felperesek az ezzel kapcsolatos kötelezettség csak abban az esetben terhelte volna, ha **az alperes a kártérítési felelősség alól magát nem tudja kimenteni**. Tekintve, hogy az első fokú bíróság a per állásához képest nem határozta meg a felek bizonyítási kötelezettségét, ezzel megsértette a Legfelsőbb Bíróság 1/2009. (VI.24.) PK véleményben (Lásd 1-2., 4-5., és 7-9 pontokban) foglaltakat.

Felperesek álláspontja szerint az alperes a rPtk. 339.§ (1) bekezdése alapján magát a kártérítési felelősség alól nem mentette ki, figyelemmel az I-II. fokú határozatok indokolásában a II-III. r. alpereseket a gépjármű visszatartási helyén való tartózkodási helyének kijelölésére vonatkozó - jogellenes – rendelkezésére, továbbá arra tényre tekintettel, hogy a járműszerelvény visszatartására vonatkozó közigazgatási döntés nem felelt meg az 561/2006. EK rendelet 19. cikk (1) bekezdésében foglalt arányosság kritériumának.

d) A közigazgatási szerv kötelező intézkedése akkor is megalapozza a közigazgatási szerv kártérítési felelősségét, ezen ténynél fogva, ha a közigazgatási szerv eljárása, döntése nem felel meg az eljárási és anyagi jogi jogszabályoknak (1/2009. jogegységi határozat), így a bíróság a kártérítés jogalapja kizárása tekintetében nem hivatkozhat arra, hogy a járművezetők részére a tartózkodási hely kijelöléséről a határozat rendelkező része nem tartalmazott rendelkezést.

A II-III. r. alperes jóhiszeműségét, hogy egy „határozatot” – az indokolásban foglaltakra tekintettel végrehajtották - a terhükre – az alperes kártérítési felelősség alóli mentesülése érdekében – nem lehet értékelni.

Nyilvánvaló tehát, hogy nem helytálló a jogalap hiányára történő hivatkozás a II-III. r. felperesek nem vagyoni kára tekintetében sem, hiszen a bíróság nem vizsgálta a II-III. r. felperesek személyiségi jogsértését azzal kapcsolatban, hogy a II-III. r. felperesek is „visszatartásra” kerültek a járműszerelvennyel együtt, az első fokú Székesfehérvári Rendőrkapitányság 07010/2296/2009. ált. határozat indokolása szerint. A 2009. március 5-ei első fokú közigazgatási határozatban foglalt gépkocsivezetők személyére vonatkozó visszatartás (bár a II. fokú szerv a határozatát 2009. május 7-én hozta meg) csak az I. r. felperes kérelmére adott, 2009. május 28-ai írásbeli tájékoztatásban foglaltakra tekintettel szűnt meg.

A II-III. r. felperesek személyiségi joga megsértésével összefüggésben az első fokú ítélet indokolása nem tartalmazza, hogy II-III. r. alperesek részéről a visszatartási jog gyakorlásával összefüggésben a visszatartás miért nem volt jogellenes, és ez miért nem sértette felperesek szabad mozgásához és tartózkodási jogához képest – személyiségi jogait.

Az elsőfokú bíróság erre tekintettel a Pp. 221. § (1) bekezdésében foglalt indokolási kötelezettségének nem tett eleget.

7) A felperesek álláspontja szerint az I. r. felperessel szemben a bíróság alkalmazása kirívóan aránytalan és jogszabálysértő volt az 561/2006. EK rendelet 19.§ (1)-(4) bekezdése értelmében, és erre tekintettel a járműszerelvény visszatartása pedig szintén okszerűtlen és aránytalan volt a kiszabott bírsághoz képest is.

Az 561/2006. EK rendelet 12. cikk alapján – az I. r. felperes nyilatkozatát a pihenőidőre vonatkozó jogsértés megállapítása során figyelembe kellett volna – a II. fokú közigazgatási eljárásban és bírósági eljárásban. Az I. r. felperes ugyanis az eljárás során nem volt a helyszínen jelen, nem tudott nyilatkozatot tenni, és az I. fokú hatóság a bírságotlasi határozatát ennek hiányában hozta meg és tartotta vissza a járműszerelvényt.

7) Az első fokú ítélet tévesen hivatkozott a jogalap hiánya tekintetében arra, hogy a Kkt.20. § (7) bekezdése értelmében a visszatartási jogra nem lehetett alkalmazni a Ket. biztosítási intézkedésre vonatkozó rendelkezését, mivel a biztosítási intézkedésre vonatkozó szabályok 2009. augusztus 1-jén léptek hatályba a Kkt. tekintetében.

A visszatartási jog tekintetében egyrészt az arányosság követelményét az EK rendelet tartalmazza.

Másrészt mivel a „visszatartási jog” alkalmazása tekintetében a Kkt. és a Ket. bár nem tartalmaz semmilyen rendelkezést, felperesek álláspontja szerint az alperesnek a Ptk. szerinti felelősség alóli kimentése tekintetében az „adott helyzetben általában elvárhatóság” jogszabályi követelményét a 2009. augusztus 1-jén hatályba lépett biztosítási intézkedéshez képest szükséges az elvárhatóság tekintetében értékelnie.

E körben felperesek kiemelik, hogy álláspontjuk szerint a jármű biztonságos megőrzéséről és lopások elleni védelméről a visszatartást elrendelőnek kellett volna intézkednie, eltérő jogszabályi rendelkezés hiányában, illetve a felperesekre kötelező határozat rendelkezése hiányában. Különösen arra tekintettel, hogy egyrészt a bíróság szerint is – téves jogalkalmazással – nem került a határozat rendelkező részébe a járművezetők visszatartására vonatkozó rendelkezés, ezért a helyszínről szabadon eltávozhattak.

Felperes álláspontja ettől eltérő: A határozat indokolásában a járművezetők részére is tartózkodási hely került kijelölésre, ezért a 2009.júniusáig a járművezetők helyének megkötésére vonatkozó határozat jogellenességért az alperes kártérítési felelősséggel tartozik, mivel a gépkocsivezetők szabad mozgását, mint alapvető személyiséghez fűződő jogot ezzel megsértette. A perbeli esemény sajátos jellegzetessége, hogy ezzel a jogellenességgel, tulajdonképpen az alperes az őrzési kötelezettségének tett eleget.

Ezt követően azonban a visszatartási jog tekintetében a dolog őrzési kötelezettsége – az elvárhatóság tekintetében, mivel az alperes jogerős határozatán alapult – az alperesre hárult, amelynek alperes nem tett eleget, az őrzésre a felperest nem szólította fel, így a kamion-járműszerelvényben okozott kárért és ezzel összefüggésben az I.r. felperes vállalkozásának ellehetlenüléséért és felszámolásáért az alperest kártérítési felelősség terheli. Erre vonatkozóan a kereset elutasítása a Pp. 206. § (1) bekezdése alapján okszerűtlen bírói mérlegelésen alapul, és sérti a rPtk. 340. §-a alapján alkalmazandó rPtk. 339. § (1) bekezdését, továbbá a rPtk. 94.§-át.

Másodlagosan erre tekintettel felperesek kérik az első fokú bíróság ítéletét rész-közbenső ítéletnek tekinteni, és azt megváltoztatni: az alperes teljes kártérítési felelősségét megállapítani, és az I. fokú bíróságot a kártérítés összegének megállapítása végett a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítani.

8) Felperesek álláspontja szerint **jogszabálysértő a felperesek egyetemleges marasztalása a le nem rótt illetékben és a perköltségekben.**

Egyrészt a II-III. r. alperesek a perben személyiségi jogi igényt érvényesítettek, amely fejenként [REDACTED]-Euró volt.

Ennél magasabb per tárgy értéke a vonatkozásban nem állapítható meg, ezért az egyetemleges marasztalás jogszabálysértő, és az első fokú bíróság jogszabállyal sem támasztotta ezt alá. Ez vonatkozik a perköltségre is.

Másrészt felperes álláspontja szerint a jogalapra hivatkozással történő elutasítás esetén az illetéket az I-II-III. r. alperesek vonatkozásában csak az Itv. 39.§ (3) bekezdése alapján – **a meg nem határozható per tárgy érték alapján – lehetett volna figyelembe venni**, hiszen az összecszerűség vonatkozásában a bíróság bizonyítást nem folytatott le, tényállást nem állapított meg. Az így meghatározott illetékalapot a megállapított illeték összege meghaladja.

A fentiekre tekintettel a perköltségben és illetékben való döntés sem felel meg a jogszabályoknak. Az I. r. felperes álláspontja szerint az alperes jogtanácsosa tevékenységére tekintettel az **alperes részére megítélt perköltség a végzett jogtanácsosi munkával nincs arányban**. Erre tekintettel felperesek kérik annak lényeges leszállítását, különösen arra tekintettel hogy a bíróság a jogalap kérdésében – a bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül – hozta meg az I. fokú ítéletét.

9) Felperesek a 2019. február 28. napján kelt beadványukban – a fellebbezés benyújtását követően keletkezett bizonyítékokat terjesztettek elő. Kérték [REDACTED] és [REDACTED] tanúk kihallogatását és fényképeket csatoltak a „lerabolt” kamion állapotának bemutatására.

III. Az alperes fellebbezése

10) Alperes 2018. november 13-án kelt fellebbezésében kérte az első fokú ítélet részbeni megváltoztatását és a javára megállapított 1.000.000,- Ft első fokú perköltségnek felemelését 1.596.000,- Ft-ra.

Felperesek a 2019. február 28-án kelt fellebbezési ellenkérelmükben kérték, hogy az alperes fellebbezésének az Ítélet tábla ne adjon helyt.

Felperesek véleménye szerint az alperes és a bíróság is tévesen hivatkozott a 32/2003 (VIII.22.) IM rendeletre, mert a rendelet a jogtanácsosi tevékenységre a díj megállapítása tekintetében nem terjedt ki. Az alperes jogtanácsosa a tevékenységét foglalkoztatási jogviszonyban végezte, amelyért fizetésben részesült. Így külön költsége az alperesi jogi személynek a perrel összefüggésben nem merült fel, és a per nem minősült a Pp. 396.§-a szerinti pernek az alperes tekintetében, hiszen a közigazgatási tevékenységével összefüggő kártérítési igény a per tárgya, ahol a közfeladat ellátásáért az alperesnek a foglalkoztatási jogviszonyban álló jogtanácsosa díjazást nem igényelhet.

A felperesek hivatkoztak a fellebbezésük 4) pontjában foglaltakra, amelyben a perköltség leszállítását kérték.

IV. A Győri Ítélet tábla Pf. III. 20.338/2018/4-I. sorszámú ítélete

11) A Győri Ítélet tábla a 2019. március 5-én kelt Pf. III. 20.338/2018/4-I. sorszámú ítéletével a Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20. 896/2016/40. sorszámú ítéletét a per fő tárgya tekintetében helyben hagyta, a perköltség tekintetében részben megváltoztatta, mellőzte a felperesek egyetemleges marasztalását:

az I. r. felperest 1.500.000,- Ft le nem rótt illeték megfizetésére, II-III. r. alpereseket személyenként 185.900,- Ft le nem rótt illeték megfizetésére kötelezte;
az I. r. felperes köteles az alperesnek megfizetni 1.000.000,- Ft perköltséget;
Az ítélet tábla kötelezte II-III. r. alpereseket, hogy alperes javára 30 napon belül fizessenek meg személyenként 60.000,- Ft perköltséget.

Kötelezte I. r. felperes, hogy fizessen meg 2.500.000,- Ft, míg a II-III. r. alperesek személyenként 252.600,- Ft le nem rótt illetéket az államnak felhívásra.
Megállapította, hogy 37.680,- Ft le nem rótt illeték az állam terhén marad.

Kötelezte az I. r. felperest, hogy fizessen meg alperesnek 30 napon belül 500.000,- Ft, míg a II-III. r. felpereseket, hogy fizessenek meg alperesnek 30 napon belül személyenként 30.000,- Ft perköltséget.

12) A II. fokú bíróság a Pp. 235. §-a értelmében a rendelkezésre álló okirati bizonyítékok alapján a tényállást az alábbiakkal egészítette ki.

„A Fejér Megyei Bíróság előtt a közigazgatási határozat hatályon kívül helyezése iránt a felperes által kezdeményezett eljárásban a bíróság a 8.K.101/2009/3. számú, 2009. június 30-án kelt végzésével a felperes végrehajtás felfüggesztése iránti kérelmét elutasította. Kifejtette, hogy a bíróságnak a végrehajtás felfüggesztéséről való döntés meghozatalakor a közigazgatási határozat végrehajtásához fűződő közérdeket és az ügyfél méltányos érdekét kell összevetnie. A felperes azonban vagyoni viszonyaira, vállalkozásának helyzetére vonatkozóan kérelmét nem indokolta, ezért a közigazgatási bíróság nem volt abban a helyzetben, hogy megítélje, hogy a végrehajtás foganatosítása a felperes jövedelmi-vagyoni viszonyaira vonatkozóan milyen következményeket von maga után (F/6.).

2010. május 3-án kelt 07010/2296/-17/2009. számú végzésével az elsőfokú hatóság a határozat végrehajtását rendelte el. A felperes 2010. május 21-én anyagi helyzetére hivatkozással kérte fizetési halasztás engedélyezését. Az elsőfokú hatóság 2010. június 8-án kelt

07010/2296/-19/2009. számú végzésével a határozat végrehajtásának visszavonását rendelte el (F/8.), majd 2010. június 14. napján kelt 07010/2296/-20/2009. számú végzésével az 1.200.000,- Ft megfizetésére részletfizetést engedélyezett, és a jármű visszatartását megszüntette. Az indokolás szerint mivel a hatóság biztosítottnak látta a pénzbírság megfizetését, ezért a járműszerelvény visszatartásának megszüntetésével egyidejűleg havi 100.000,- Ft összegű részletfizetést engedélyezett, amelyet 2010. július és 2011. június 5. napja között rendelt el teljesíteni (F/9.).

Az elsőfokú hatóság a 2011. február 14. napján kelt 07010/2296/-34/2009. számú végzésével a fizetési könnyítést visszavonta mivel a felperes a részletfizetési kötelezettségét nem teljesítette. Majd 2011. február 16-án kelt 35. számú végzésével a közigazgatási bíróság megfizetésére kötelező határozat végrehajtását rendelte el (F/11., F/12., F/13.).

Tényként állapítható meg, hogy a gépjármű visszatartása ideje alatt az I. rendű felperes három alkalommal tett feljelentést a pótkocsis jármű alkatrészeinek, a pótkocsinak és nagy mennyiségű üzemanyagnak az eltulajdonítása miatt. Az eljárások eredménytelenül zárultak, az elkövető kilétét sem sikerült felderíteni. A kár nem térült meg.

A Székesfehérvári Városi Ügyészség B.6059/2010/5. számú 2010. október 11-én kelt iratában a vádemelés elhalasztásáról határozott, mivel a [REDACTED] ellen folyamatban lévő büntető eljárás során az általa a Volvo típusú tehergépkocsiról eltulajdonított elemeket a hatóság lefoglalta, ezzel a teljes kár megtérült, így a gyanúsítottal szemben vádemelésre nincs szükség. Az I. r. felperes a kiszabott közigazgatási bírságot ezidáig nem fizette meg.

13) A II. fokú bíróság a felperesek fellebbezését alaptalannak minősítette, az alábbi indoklásra tekintettel:

a) A fentiek szerint kiegészített tényállás alapján az ítélőtábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság helytálló érdemi döntéssel utasította el a felperesek közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti kereseti kérelmét, a perköltségre vonatkozó rendelkezései azonban a felperesek egyetemleges marasztalását érintően tévesek.

Az elsőfokú bíróság helyesen indult ki abból, hogy a felpereseknek az r.Ptk. 339.§ (1) és 349.§ (1) bekezdése alapján előterjesztett kártérítési igényük megalapozottságához azt kellett bizonyítaniuk, hogy az alperes terhére olyan jogellenes magatartás, olyan kirívóan súlyos jogalkalmazási, jogértelmezési tévedés róható, amely az általuk állított károsodással okozati összefüggésben áll.

b) A felperesek azt állították, hogy az I.r. felperes bírságolása jogszerűtlen volt, mivel a szabálysértéseket nem ő követte el, a szabálysértéssel érintett jármű nem állt a tulajdonában, illetve a hatóság nem vizsgálta az 561/2006. EK. rendelet III. fejezet 10. cikk (3) bekezdés 2. fordulatában írt szempontokat. A felhívott EK. rendelet 4. cikk p./ pontja definiálja a szállítási vállalkozás fogalmát, amelynek értelmében az I.r. felperes tekintendő szállítási vállalkozásnak. A perrel érintett szállítási-fuvarozási tevékenységre ugyanis az ő érdekkörében került sor, függetlenül attól, hogy a tevékenységet a [REDACTED] által lízingelt, de részére átengedett tehergépjárművekkel végezték.

Az EK. rendelet 10. cikk (3) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy a szállítási vállalkozás felelős a vállalkozás járművezetői által elkövetett szabálysértésekért akkor is, ha a szabálysértést egy másik tagállam vagy harmadik ország területén követték el. Nincs jelentősége tehát annak, hogy a szállítási vállalkozásnak tekintendő I.r. felperes a szabálysértés elkövetésekor a helyszínen jelen volt-e, úgyszintén annak sem, hogy a szabálysértéssel érintett jármű nem állt a tulajdonában.

c) Alaptalanul hivatkozik az I.r. felperes arra is, hogy az eljáró hatóságok nem vizsgálták az I.r. felperes, mint szállítási vállalkozás felelőssége körében a 10. cikk (3) bekezdés 2. fordulatában írtakat. Mind a Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóságának másodfokú határozata, mind a Fejér Megyei Bíróság 8.K.21.401/2009/17. számú jogerős ítélete részletesen kitér arra, hogy az I.r. felperes nem csatolt bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy munkáltatóként, üzembentartóként az alkalmazásában álló járművezetőket rendszeresen ellenőrizte. Az ítélet kitér arra is, hogy az I.r. felperesnek az ellenőrzési kötelezettsége elmulasztását éppen az igazolja, hogy a vizsgálat alá vont 28 nap leforgása alatt az érdekkörében eljáró járművezetők részéről hét alkalommal is történt szabályszegés. A Kkt. 20.§ (7) bekezdése értelmében a járművet a bíróság illetőleg a pénzkövetelés biztosítás megfizetéséig – az erre vonatkozó külön határozat kiadása nélkül – vissza lehet tartani. Az ellenőrző hatóság ezen lehetőséggel csak akkor nem jogosult élni, hogyha számára igazolt a kötelezett fizetési készsége, illetve amennyiben a rakomány tulajdonságai miatt aránytalan kárt okozna a gépjármű visszatartása (például élőállat szállítása). Jelen esetben sem az I. rendű felperes fizetési szándéka, sem a rakomány minősége nem képezte akadályát a sérelmezett intézkedésnek. A visszatartásról tehát jogszerűen rendelkezett a hatóság.

d) Arra megalapozottan hivatkozott az I.r. felperes, hogy a felhívott EK. rendelet 19. cikk (1), (4) bekezdése egyértelműen előírja, hogy az 561/2006. EK. rendelettel módosított 3821/85. EGK. rendelettel kapcsolatos jogsértésekre vonatkozó szankcióknak hatékonynak, arányosnak, visszatartónak és díszkriminációmentesnek kell lenniük. Az

arányosság követelményének azonban a fenti jogszabály helyes értelmezése alapján a szabályszegés és az annak következményeként alkalmazott szankció között, és nem a szabályszegés eszközeként

szolgáló gépjármű értéke és az alkalmazott szankció (bírság és visszatartás) között kell fennállnia.

A visszatartás célja, hogy a bírság megfizetésére ösztönözze a jogsértő vállalkozást. A Kkt.

20.§ (7) bekezdés b./ pontja is rávilágít, hogy a visszatartási jog gyakorlása körében az arányosság követelményének vizsgálata során a hatóságnak a bírság megfizetéséhez fűződő közérdeket kell a szabályszegést elkövető szállítási vállalkozásnak a további fuvarozási tevékenységhez fűződő érdekével összemérni, azaz a bírság megfizetése iránti közérdek és a visszatartásból eredő fuvarozási hátrány mérlegelése szükséges. A jogsértéssel érintett jármű értékének az arányosság szempontjából semmiféle jelentősége nincs, figyelemmel arra is, hogy a jármű tulajdonjogát, vagy annak elvonását a visszatartás semmilyen formában nem érinti.

Az arányosságnak a felperes értelmezése szerinti tartalma oda vezetne, hogy a Kkt. 20.§ (7) bekezdése által lehetővé tett visszatartási jog gyakorlására nagy értékű gépkocsik esetén sor sem kerülhetne, hiszen a közúti fuvarozási járművek értéke nyilvánvalóan sokszorosan meghaladja a kiszabott bírságok összegét.

A felperes esetleges károsodását nem a gépjármű visszatartása, vagy a visszatartás aránytalansága okozta, hanem a jogerősen kiszabott bírság meg nem fizetése. Helyesen hivatkozott az alperes arra, hogy a visszatartás indokoltságát éppen az bizonyítja, hogy a felperes a megfizetési kötelezettségének ezidáig sem tett eleget. Helyesen érvelt az elsőfokú bíróság azzal, hogy az alperes a gépjármű visszatartásával nem került birtokosi pozícióba, így a járműszerelvénnyel őrzéséről nem kellett gondoskodnia. Az elkövetés időpontjában hatályos Kkt. 20.§ (7) bekezdése értelmében a visszatartási jogra még nem volt alkalmazandó a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. Tv. (a Ket.) biztosítási intézkedésre vonatkozó szabályai.

Kiemeli a másodfokú bíróság, hogy az alperes által felajánlott őrzési lehetőséggel az I.r. felperes nem kívánt élni.

A járművezetők kötelező tartózkodási helyével kapcsolatos felperesi érvelésre tekintettel az ítéletábra hangsúlyozza, hogy az I.rendű felperesnek faxon megküldött bírságoló határozat rendelkező része egyértelműen kimondja, hogy a „*jármű a kiszabott közigazgatási bírság megfizetéséig az okmányainak külön elismervény szerinti átvételével visszatartásra kerül. A jármű köteles az elismervényen megjelölt helyen várakozni.*” A határozat fenti tartalmú rendelkező része mellett a határozat indokolása tartalmazza, hogy „*a járművezető részére várakozási helyként a 8. számú főút 16 km-szelvény Pajor-töltőállomás kamionparkolóját jelölöm ki, melynek területét a járműszerelvénnel nem hagyhatja el.*” Az indokolás ez utóbbi sérelmezett mondata is akként értendő, hogy a járművezető a kijelölt tartózkodási helyet csak a járműszerelvénnel együtt nem hagyhatja el. A mondatnak nem tulajdonítható az I.r. felperes által állított azon jelentéstartalom, hogy maga a járművezető nem hagyhatja el a kijelölt tartózkodási helyet.

A fentiekben túl azonban az ítéletábra hivatkozik arra, hogy az indokolás esetlegesen félreérthető mondata nem írja felül a határozat rendelkező részének egyértelmű imperatív kötelezését. Az I.r. felperes személyes meghallgatása során előadta, hogy a hatóság által részére faxon megküldött határozat kézhezvételét követően másnap Székesfehérvárra utazott, ahol a bírság mérséklésével összefüggően egyeztetett a hatóság képviselőjével. A felperes maga nyilatkozta, hogy az egyeztetés során „felmerült annak lehetősége, hogy a sofőrök hol tartózkodjanak, őket elengedte”. (Székesfehérvári Törvényszék 16.P.20.896/2016/20. jegyzőkönyv 4. oldal 4. bekezdés). A fentiekből egyértelműen kitűnik, hogy a faxon küldött

határozat esetlegesen félreérthető tartalma ellenére az I.r. felperesnek a személyes egyeztetés során lehetősége volt annak tisztázására, hogy a határozat a sofőrökre nézve semmiféle kötelezettséget nem tartalmaz.

Figyelemmel arra, hogy a nemzetközi fuvarengedély jogosultja nem az I.r. felperes, hanem a [REDACTED] volt, ezért annak esetleges visszatartása az I.r. felperes vállalkozásának tönkremenetelével semmiféle okozati összefüggésben nem áll. Az ítélet tábla kiemeli, hogy a hatósági engedélyek másolatban történő beszerzésére az I.r. felperesnek nyilvánvalóan lehetősége lett volna.

A felperesek az alperes kártérítési felelősség megállapítására alapot adó, jogsértő eljárását nem tudták bizonyítani, ezért a kárfelelősség további elemeinek vizsgálata szükségtelen volt. Sem a gépjármű visszatartásával, sem a II.-III.r. felperesnek a gépjármű kijelölt várakozási helyén tartózkodásával összefüggésben esetlegesen felmerült károkért az alperes kártérítési felelőssége nem állapítható meg. A fentiek okán a felperesek által a bekövetkezett károk mibenlétére, mértékére vonatkozóan felmerült bizonyítási indítványok foganatosítása szükségtelen (II.-III.r. felperesek elnehezült élethelyzetére, a járművek megrongálására vonatkozó tanúbizonyítás, televíziós riport, [REDACTED] ügyvezetőjének meghallgatása stb.).

e) Megalapozottan hivatkoztak azonban a felperesek a fellebbezésükben arra, hogy a perköltség viselés körében egyetemleges marasztalásukra lehetőség nem volt. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. Tv. 39.§ (1) bekezdése értelmében a II.-III.r. felperesek által érvényesített [REDACTED] Euróra tekintettel a pertárgy értéke őket érintően [REDACTED] Ft-ban, az I.r. felperes tekintetében pedig [REDACTED] Ft-ban határozható meg.

Az ítélet tábla a r.Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján ezen pertárgy értékek alapulvételével kötelezte az - I.r. felperest 1.500.000,- Ft összegű, II.-III.r. felpereseket személyenként 185.910,- Ft összegű – elsőfokú eljárási illeték állam javára való, valamint az I.r. felperest 1.000.000,- Ft, a II.-III.r. felpereseket személyenként 60.000,- - 60.000,- Ft összegű ügyvédi munkadíjból álló elsőfokú perköltség alperes javára való megfizetésére.

Az ítélet tábla az elsőfokú perköltség összegét a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3.§ (2) bekezdés b./ pontja és (6) bekezdése alapján állapította meg. Az alperes fellebbezésére tekintettel az ítélet tábla kiemeli, hogy a jogtanácsosi munkadíj összegével és annak az ítéletben írt mérlegelési szempontjaival egyetértett. Az alperesnek járó elsőfokú perköltség összege az egyetemlegesség mellőzése miatt a II.-III.r. felperesek perköltségben marasztalása következtében növekszik. Az ítélet tábla az elsőfokú bíróság érdemben helytálló döntését a Pp. 253.§ (2) bekezdése alapján helybenhagyta, míg a perköltség viselés tekintetében a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta.

Az eredménytelenül fellebbező I.r. felperest terhelő fellebbezési illeték összege 2.500.000,- Ft, míg a II-III.r. felpereseket személyenként 247.880,- Ft fellebbezési illeték terhelte. Az alperes fellebbezése az egyetemlegesség mellőzéséből fakadóan a II.-III.r. felperessel szemben kis részben eredményes.

Az alperes fellebbezési értéke 596.000,- Ft, amely összeg után feljegyzett 47.680,- Ft fellebbezési illetékből a kis részben (kb. 20%) II-III.r. felperesekkel szemben eredményes fellebbezésére tekintettel 5.000,- - 5.000,- Ft fellebbezési illetéket a II.-III.r. felperesek kötelesek viselni, míg 37.680,- Ft fellebbezési illeték az állam terhén marad. A másodfokú perköltség (jogtanácsosi munkadíj) összegét az ítélet tábla a felhívott Korm. rendelet 3.§ (5), (6) bekezdése alapján állapította meg.

V. Felperesek 2019. június 7-én kelt felülvizsgálati kérelme Kúriához

14) Felperesek felülvizsgálati kérelmet terjesztettek elő a Győri Ítéltábla jogerős Pfv. III. 20.338/2018. sz. jogerős ítélete ellen.

Az I-II-III. r. felperesek elsődlegesen kérték, hogy a Kúria a Győri Ítéltábla Pfv. III. 20.338/2018/4-I. sorszámú jogerős ítéletét - a Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016/40. sorszámú ítéletére is kiterjedően - helyezze hatályon kívül, és utasítsa az első fokú bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára. Állapítsa meg a felperesek felülvizsgálati eljárási költségét.

Az I-II-III. r. felperesek másodlagosan kérték, hogy a Kúria a Győri Ítéltábla Pfv. III. 20.338/2018/4-I. sorszámú ítéletét - a Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016. sorszámú ítéletére is kiterjedően - helyezze hatályon kívül, és a keresetet közbenső ítélet meghozatalával részben bírálja el: állapítsa meg, hogy felperesekkel szemben az alperes az 07010/2296/2009. sz. határozata meghozatalával és a járműszerelvény visszatartásával I. r. felperesnek, valamint II-III. r. felperesek részére a tartózkodási hely kijelölésével alperes az II-III. r. felpereseknek kárt okozott, amely károkért alperes teljes kártérítési felelősséggel tartozik. Hívja fel az első fokú bíróságot a per további tárgyalására és újabb határozat hozatalára a felperesek részére a kártérítési összeg meghatározása érdekében. Állapítsa meg a felperesek felülvizsgálati eljárási költségét.

Az I-II-III. r. felperesek kérték, hogy a Kúria a jogerős ítélet végrehajtását a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig a Pp. 273.§ (3) bekezdése alapján függesse fel.

Az I-II-III. r. felperesek kérték, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálja el.

15) A felülvizsgálati kérelmet felperes indítványozók az alábbi- jogszabálysértések megjelölésével – támasztották alá - indokolásul.

a) Jogszabálysértésként felperesek hivatkoztak a keresettel érvényesített igény tekintetében a tényállás feltáratlan és a jogalkalmazás tekintetében is a való tényekkel szemben álló téves megállapítására, valamint a II. fokú eljárásban a tényállás indokolatlan és pártatlannak nem tekintendő kiegészítésére, valamint a téves és a törvényi rendelkezések kirekesztésével történt jogalkalmazásra.

b) E tekintetben az I. r. felperes kiemelte, hogy a keresettel az I. r. felperes által érvényesített igény nemcsak az alperes által hozott közigazgatási határozat jogellenessége tekintetében fennálló kárigény, hanem ezen határozat végrehajtása során keletkezett kárigény is.

Az eljárt bíróságoknak ebből következően a két ténybeli alap tekintetében külön-külön kellett volna tényállást megállapítani, és a jogi következtetést az alperesnek a kártérítésért való felelőssége körében levonni.

Az alperes és az I-II. fokú bíróság álláspontjának - a felperesek álláspontjától - eltérő jogi álláspontja tekintetében azonban az eljárt bíróságok a kereset tekintetében tisztességes eljárást nem folytattak le, a felperes által előterjesztett bizonyítékokat nem vizsgálták meg, azokat a tényállás megállapítása során indokolatlanul mellőzték.

E tekintetében – mivel a II. fokú bíróság bizonyítást nem yett fel, és az első fokú ítéletnek a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján, az első fokú ítélet lényeges és a II. fokú eljárásban nem

pótolható megalapozatlanságát nem észlelte, a felperesek így a fellebbezésben foglaltakat is a felülvizsgálati kérelem indokolásaként fenntartják. Felperesek álláspontja szerint jogsértő, hogy a II. fokú bíróság a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az első fokú ítéletet nem helyezte hatályon kívül és nem utasította az I. fokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára.

c) A leglényegesebb és a kereset mikénti eldöntését megalapozó tényállásbeli helytelenség, hogy a **visszatartott gépjármű nem a felperes vállalkozásában végzett fuvarozási tevékenységet**, hanem - az ítéletben [REDACTED] elnevezéssel helytelenül elírtakkal szemben - a [REDACTED] vállalkozó működési körében.

Az ítélet a valós tényekkel szemben, tévesen a „[REDACTED] által lízingelt” járműnek írja le a „lepusztított” fuvarszöveget, holott a lízingelést a felperes egyéni cége végezte. Éppen ezekből a körülményből következően a **vállalkozást nem az I. r. felperes működtette** (ő csak a lízingelést végezte), hanem a [REDACTED]

Megjegyzendő: a III. r. felperes neve helyesen [REDACTED] [Lásd alperes határozata és keresetlevél 31. pontja], amelynek elírásában feltehetően a felperesi beadványban történt névelírás is közrehatott.

Mindezek azonban a II. fokú határozatban kijavítással – III. r. felperes nevét kivéve – nem orvosolhatók, mert a „megfordított tényállásból” teljesen más jogi következtetés levonása szükséges, mind abban a kérdésben, hogy az alperes érdemi közigazgatási határozata az I.r. felperessel szemben nem helytálló, mind pedig abban a kérdésben, hogy az **I.r. felperes az ügyben egyáltalán nem volt kompetens mulasztó vagy felelős fuvarozó ügyfél, az alperes az I-II-III. r. felperesekkel szemben okozott károkért felelősséggel tartozik!**

Az I-II. fokú bíróság - fentiekre tekintettel - az ítélezése alapjául szolgáló és felperes keresete elbírálásához szükséges tényállást – éppen amiatt, hogy az I. r. felperes által felajánlott bizonyítási kérelmeket (a [REDACTED] ügyvezetőjének [REDACTED] tanúkenti meghallgatását, a II-III. r. felpereseket – a káreseménnyel kapcsolatban - mint tanúkat, illetve a saját nem vagyoni kár iránti igényükkel kapcsolatban mint peres feleket nem hallgatta meg, a felperes egyéni cégének a lízingelt kamion lerablása következtében történő csődbe menésével kapcsolatos szakértői bizonyítást, a szlovák televízió által készített riportműsort nem tekintette meg, a fellebbezési eljárás során a két tanút [REDACTED] nem hallgatta ki) – jogellenesen mellőzve - teljesen tévesen állapította meg.

A perben bizonyítékként becsatolt, a szlovák televízió által készített riportműsorban is látható kamionfeliratokból is egyértelmű bizonyítékként származtatható, hogy a fuvarozási vállalkozás vezetője **nem az I. r. felperes egyéni fuvarozási vállalkozó, hanem a [REDACTED] ügyvezetője volt.** Azonban ezt a műsort – mint jelentős bizonyítékot – sem az I. fokú, sem pedig a II. fokú bíróság - érthetetlen módon és kellő indok nélkül - **nem tekintette meg, nem ismerte meg.** Az I-II. fokú bíróság **nem adta okszerű indokát annak, hogy erre miért nem került sor.**

Mindebből következően az I. r. felperest nem lehetett volna 1.200.000,- Ft bírsággal sújtani, mert mint kamiont lízingelő, egyéni cég vezetőjének I. r. felperesnek az ügghöz (a II-III. r. felperes gépkocsivezetők esetleges szabályszegése miatti, a nemzetközi szállítási vállalkozásért felelős személyként) **semmilyen köze nem volt.**

Ebből következően megalapozatlan az I-II. fokú ítélet azon érvelése, hogy a közigazgatási **határozat nem volt kirívóan jogszabálysértő.**

I. r. felperes úgy véli, hogy kirívóan súlyos jogsértésről van szó, amikor vele szemben alkalmazott a hatóság közigazgatási bírságot, pedig a vállalkozás vezetője nem ő volt, ő csupán az általa lízingelt kamionnak a [REDACTED] cégnek történő átadásában járt el. Így az I. r. felperes helyett egy másik személyt kellett volna figyelembe venni a „szállítási vállalkozás-ként. Az 561/2006. EK rendelet 10. § (3) bekezdés második bekezdésében foglaltaknak megfelelően az I. r. felperes „szállítási vállalkozást” ésszerűen nem lehetett volna az elkövetett jogsértésért felelősnek tekinteni, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján [„A tagállamok figyelembe vehetnek bármely bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a szállítási vállalkozást ésszerűen nem lehet az elkövetett jogsértésért felelősnek tekinteni.”]

A perben a II. fokú eljárás során sem került feltárásra és megállapításra – a tényeknek megfelelően -, hogy „a szállítási vállalkozás”-nak – a fuvarozás eszközeinek tulajdonlasi és egyéb szerződéses kapcsolataira tekintettel – kit kellett tekinteni az 561/2006. EK rendelet III fejezet 10 cikk (3) bekezdése első mondatára és 4. cikk p) pontja alapján. Ehhez képest szükséges lett volna meghallgatni a [REDACTED] ügyvezetőjét [REDACTED] tanút], és a gépkocsivezetőket (II-III. r. alpereseket) az I.r. felperes és a [REDACTED] közötti üzleti kapcsolat tényeire vonatkozóan.

Az I. r. felperes álláspontja szerint az I-II. fokú bíróságok tényállás-megállapítási kötelezettségének megszegését nem menti, hogy a perben a felperesek szlovák állampolgárok, mivel a bizonyítékok rendelkezésre álltak, azonban azt jogellenesen – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését megsértve – az I-II. fokú bíróság nem vette figyelembe.

A perben a bíróságok az alperesnél keletkezett közigazgatási iratait használták fel bizonyítékként oly módon, hogy még az sem került tisztázásra, hogy a felperesnek lefaxolt határozatban foglaltakkal szemben mikor változott meg az alperes határozata, amely a mai napig nem került felperes számára kézbesítésre, de mégis a közigazgatási jogkörben okozott kár iránti igény során az alperes iratként ezt csatolta be.

Mindezekre a körülményekre tekintettel mivel a tényállás nem került feltárásra, azon jogalkalmazás is az I-II. fokú ítéletben jogszabálysértő, hogy a közigazgatási határozat jogszerű volt, és a jogalap hiányában az I. r. felperes kártérítési keresete alaptalan.

d) Az I-II-III. r. felperes álláspontja szerint a perben nem kerültek feltárásra azok a tények, amelyek az alperesnek a közigazgatási határozata meghozatalát követően a jogellenes határozata következtében álltak elő, és okozták a felperesek kárát.

Ezek – a meghozott közigazgatási határozat folytán - egymással összefüggésben állóak, azonban hatásukat, és időbeli keletkezésüket tekintve – egymástól elkülönítve kellett volna megállapítani - felperesek által felajánlott bizonyítékok kimerítésével – a következők szerint:

- a közigazgatási határozat kirívó jogellenessége – mivel a bírságot az I. r. felperessel szemben, azaz más vállalkozás vezetőjével szemben alkalmazták, mint aki a fuvarozási tevékenységet ténylegesen végezte –

- a jogellenes határozat következtében az I. r. felperes által lízingelt kamion-szerelvény, mint lízingbe vevő vállalkozása – a kamion szerelvény indokolatlan visszatartása és őrzése hiánya miatt – csődbe jutása kapcsán kára keletkezett,

- valamint attól, hogy a II-III. r. felperesek, mint gépjárművezetők a járműszerelvénnyel együtt visszatartásra kerültek, amelyből eredően nem vagyoni kár és vagyoni kár keletkezett.

Mindezekre a tényállásbeli hiányosságokra, a tényállás feltáratlanságára tekintettel felperes úgy véli, hogy a jogerős ítélet érdemi jogi felülbírálatra alkalmatlan, ezért elsődlegesen kéri a Pp. 275.§ (4) bekezdése alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az első fokú bíróságnak újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását, a felperesek Pp. 275.§ (5) bekezdése alapján történő felülvizsgálati eljárási költségének megállapítását.

d) Az által, hogy az I. r. felperes személye nem volt a „nemzetközi szállítási vállalkozásnak” tekintendő, amely alapján az EK rendeletben foglalt fuvarozási szabálytalanság miatt felelősségért tartozna, az alperes a közigazgatási eljárással és a közigazgatási határozat meghozatalával – a kártérítési anyagi jogi tekintetben - mind a bírság kiszabása, mind pedig a kamion-szerelvény visszatartása tekintetében jogellenes tevékenységet folytatott az I. r. felperessel szemben.

A szállítási vállalkozás"-nak az eset kapcsán a [REDACTED] minősült. Az I.r. felperes az eset kapcsán annyiban volt az ügyben hivatott eljárni, hogy az általa lízingbe vett, és a lízing cég engedélye alapján harmadik személynek is átadható és így a [REDACTED] cégnek átadott kamion-szerelvény végezte a fuvarozási-szállítási tevékenységet.

Ebből eredő kárért az alperes teljes kárfelelősséggel tartozik, mivel a Ptk. alapján a perben alperes magát nem mentette ki, mert nem bizonyította, hogy az I. r. felperest ért kár tekintetében úgy járt el, ahogy adott esetben elvárható volt. Az I.r. felperes mint fuvarozó lízingelési tevékenységének kockázata nem terjed ki a használatba adott kamionnal történő nemzetközi fuvarozási tevékenység során a közigazgatási szerv jogsértő határozatával okozott kárra.

Az alperes így köteles a lízingelt kamion-szerelvény visszatartásával összefüggésben az I. r. felperes vállalkozásának csődbe menésével kapcsolatos kár megtérítésére.

Az I-II-III. r. felperesek így kérték másodlagosan a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és a Pp. 270.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 213. § (3) bekezdése alapján közbenső ítélettel az alperes teljes kártérítési felelősségének a megállapítását, és az első fokú bíróság felhívását a kártérítés összegének megállapítása iránti eljárás lefolytatására.

e) Felperes álláspontja szerint az alperes a kamion visszatartásával megsértette a 561/2006. EK rendeletet, amely hatósági döntés erre tekintettel jogellenes volt.

Felperesek álláspontja szerint az alperes nem tett eleget az 561/2006. EK rendelet III fejezet 10 cikk (3) bekezdése első mondatára és 4. cikk p) pontja, valamint az 561/2006. EK rendelet 19.§ (1)-(4) bekezdése rendelkezéseinek, **mert a kiszabott pénzbírsághoz képest a teljes járműszerelvény visszatartása okszerűtlen és aránytalan volt.** Ezt a jogszabálysértést jól példázza, hogy a visszatartott járműszerelvény tekintetében az alperesi hatóság semmilyen intézkedést nem tett, és a visszatartási jog gyakorlása kizárólag a felperesre történő visszaélésszerű kényszer érdekében került sor, hogy felperest ezzel kényszerítsék a kötelezettsége teljesítésére.

Felperesek álláspontja szerint a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) 20. § (7)-(8) bekezdése szerint – **a bírság megfizetéséig a visszatartási jog gyakorlása az állami**

szerv által elrendelt kényszerintézkedés. Mivel a visszatartási jog gyakorlásának idejére a jármű részére várakozóhelyet kellett kijelölni, a **felperesek álláspontja szerint a jármű megőrzéséről és biztonságban tartásáról a visszatartási jogot elrendelő hatóságnak kellett intézkednie.** Felperesek szerint az eljáró bíróságok jogszabálysértően hozták meg ítéleteiket, mert ezzel kapcsolatban tényállást nem állapítottak meg és a jogszabályokat nem alkalmazták. A jármű forgalmi okmányait a hatóság elvette, így a jármű a hatóság birtoki körébe került. A külföldi hatóság által kiadott forgalmi engedélyt és egyéb okmányokat az alperes nem küldte meg a kiállító hatóságnak, mint ahogyan erről a Kkt. 20.§ (8) bekezdése rendelkezik.

A II. fokú bíróság által a jegyzőkönyvből kiragadott, a magyar nyelvet csak kicsit értő és beszélő felperesi nyilatkozat önmagában tényállás megállapítására – a megfelelő bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül - nem alkalmas.

Az pedig a perben –a II. fokú határozat indokolásával szemben - nem került bizonyításra, hogy a **felperes az alperes által felajánlott őrzéssel nem kívánt élni, mert maga az ítélet sem állapított meg ezzel kapcsolatos tényállást, nevezetesen, hogy ez mikor merült fel, kinek a részéről, milyen feltételek mellett, amikor a határozat a kamionszerelvény számára kijelölt tartózkodási helyet rögzítette.**

Az alperes ezzel kapcsolatban semmilyen okiratot nem tudott becsatolni, és semmilyen tényállítást nem terjesztett elő. E körben sem rendelte el az első fokú bíróság a közigazgatási eljárásban felmerült tényre a felperes által megjelölt tanú kihallgatását.

f) Az I. r. felperes álláspontja szerint – amennyiben a közigazgatási határozat jogszerű lett volna az alperes részéről – a visszatartási rendelkezéssel összefüggésben a kamion alperes részéről történő őrizetlenül hagyása következtében bekövetkezett kár az alperest terhére kellett volna a bíróságnak megállapítani.

Az rPtk. 349.§ (1) bekezdése alapján a kár rendes jogorvoslással nem volt elhárítható, és a kár a közigazgatási határozattal összefüggésben, annak meghozatalát követően következett be; az I. r. felperes pedig a jogorvoslatot kimerítette.

Az I.r. felperes véleménye szerint az alperes nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható volt, az rPtk. 339.§ (1) bekezdése értelmében. Az alperes az I. r. felperest nem szólította fel, hogy a gépjármű megőrzéséről, biztonságának fenntartásáról az I. r. felperes köteles gondoskodni, nem tett intézkedést a jármű megőrzésének biztosításáról, a felperessel nem kötött a jármű megőrzésére szerződést, illetve erre szerződéses ajánlatot nem tett. Az alperes, mint hatóság ezzel kapcsolatban elmulasztotta a gondoskodási kötelezettségét.

Az rPtk. 340. § (1) bekezdése körében az alperes tényállítást nem tett és bizonyítást nem ajánlott fel arra vonatkozóan, hogy a kár közrehatásában az I. r. felperest bármilyen mulasztás terhelte volna, hiszen a hatósági intézkedést a kamion-szerelvény várakozási helyének kijelölésére az alperes hozta meg. A kamionszerelvény kifosztása, majd ellopása, értéktelenné válása pedig azt követően következett be, hogy a II-III. r. alperesek kijelölt helyének elhagyásához az alperes hozzájárult.

Mindebből következően a kamion-szerelvényben okozott kárt – annak ellopása és megsemmisülése bekövetkezésében a visszanyert lízing-maradvány (roncs) érték levonásba helyezése mellett – mivel a kár bekövetkezése az alperes őrzési mulasztásának következménye, az alperes kártérítési felelősségét meg kellett volna a bíróságoknak állapítaniuk. Ennek elmulasztása jogszabálysértő.

Ezzel kapcsolatban felperesek megjegyzik: a II. fokú bíróság nem orvosolta az I. fokú bíróság azon mulasztását, amely a felek bizonyítási kötelezettségének meghatározása kapcsán a bíróság számára a törvény előír! [Fellebbezés 1/c pontja 7. oldal].

Az I.r. felperes álláspontja szerint kétségtelen, hogy a visszatartási jog 2009. évben történt elrendelésekor a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) biztosítási intézkedésre vonatkozó 143.§-ának szabálya, nem volt hatályban.

Éppen ebből következik az alperesen számon kérhető gondosság mércéjének magasabb szintje, hogy a hatósági intézkedésével összefüggésben a megfelelő feltételek biztosítására köteles.

g) Megalapozatlanul utasította el a jogerős ítélet a II-III. r. felpereseknek a 2018. május 22-ei perbelépési iratban előterjesztett – az I. r. felperestől engedményezéssel az I-II. r. felperesekre átruházott - nem vagyoni kártérítési igényét.

A II-III. r. felperesek számára – akik a gépkocsivezetői tevékenységet nem az I. r. felperes egyéni cége, hanem a nemzetközi szállítási-fuvarozási tevékenységet végző ██████████ alkalmazottjaként (illetve megbízottjaként) végezték - 2009. március 5-től – 2009. május 28-ig volt elrendelve a határozat indokolásában a tartózkodási hely kijelölése, amelyet a felperes jogi képviselőjének írásbeli beadványára az alperes a 2009. május 28-ai írásbeli 07010/2296/2009. ált. sz tájékoztatásban foglaltakra tekintettel szüntetett meg.

A II-III. r. felperesek tehát a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely megválasztásához való joguk, az emberi méltóságuk, a szabadsághoz és biztonsághoz való joguk megsértésére tekintettel a rPtk. 355.§ (1) bekezdése alapján nem vagyoni sérelmet szenvedtek el, amelynek megtérítésére az I-II. fokú bíróságnak az alperest köteleznie kellett volna. Ennek mellőzése miatt a jogerős ítélet jogszabálysértő.

A II-III. r. felperesek az alperes határozatában gyakorolt visszatartási jog gyakorlása körében - azon oknál fogva, hogy a határozat a II-III. r. felperesek tartózkodási helyeként is kamion-szerelvény leállítási helyét kijelölte – súlyos és szándékos személyiségi jogsértést valósított meg, amelyre tekintettel a II-III. r. felpereseket nem vagyoni kár érte, amelynek 10.000,- - 10000,- Ft Euroval való kompenzálására vonatkozó igény nem volt eltúlzott.

Az I-II. fokú ítélet sem a ténybeli alap hiányát, sem a jogalapot nem indokolta meg, hogy miért alaptalan a II-III. r. felperesek nem vagyoni kár iránti igénye.

Az alperes ugyanis a II-III. r. alperesnek a kamion-szerelvényvel való egy időben történő visszatartását hatósági intézkedéssel rendelte el, amely igény érvényesítését a Ptké. 54. §-ára tekintettel - az rPtk. 355.§ (1) bekezdése alapján alaposnak kellett volna a eljáró bíróságoknak tekinteni.

Az engedményezés következtében a perbe lépő II-III. r. felperesek ezt joggal igényelhetnék. A kereset jogerős elutasítása e tekintetben jogszabálysértő.

h) Felperesek álláspontja szerint az **alperes részére megítélt perköltség** – az alperesi jogtanácsos által végzett jogtanácsosi munkára tekintettel, valamint arra tényre, hogy a bíróság érdemi bizonyítási eljárást nem folytatott le az I-III. r. felperesek keresete tekintetében – **eltúlzott és a végzett munkával nem áll arányban.** A fellebbezésben foglalt érvelésre tekintettel a II. fokú bíróság nem indokolta meg, hogy az 1.000.000,- Ft – a

jogtanácsosi tevékenységre megítélt – költség miatt áll arányban a végzett tevékenységgel. **A perköltség lényeges leszállításának mellőzése jogszabálysértő.**

Felperesek úgy vélik, hogy az alperesi fellebbezés hiányában – mivel az alperes a II-III. r. alperesekkel szemben nem kívánta az első fokú eljárásra megállapított fellebbezési költség felemelését, külön – külön nem lehetett volna megállapítani a II-III. r. felperesek terhére a 60.000,- Ft - 60.000,- Ft – egyébként a II. fokú ítéletben összezszerúságában meg nem indokolt – első fokú perköltséget. A II-III. r. felperesek terhére megállapított perköltségnél figyelembe kellett volna venni, hogy a felperesek – engedményezés folytán – csak később, a peres eljárás végén kerültek II-III. r. peres félként a perben, és az alperes az ő keresetükkel kapcsolatban érdemi nyilatkozatot nem tett.

i) Felperesek úgy vélték, hogy az ítéleti tényállás teljesen helytelen – a való tényekkel szemben álló - megállapítása, a felperesek által indítványozott bizonyítás okszerűtlen és meg nem indokolt elutasítása nem járhat azzal a következménnyel, hogy akár – az első fokú eljárás megismétlésére is kiterjedő, Tisztelt Kúria által hozandó hatályon kívül helyezési határozat esetében is a felperesek az alperesnek fizetendő perköltség és az államnak fizetendő illeték megfizetésére legyenek kötelesek, az alperes, mint állami szerv téves közigazgatási határozata és az által bekövetkezett – közigazgatási jogkörben okozott – kár megtérítésére irányuló kereseti kérelmük kapcsán.

Az I. r. felperesnek ugyanis 4.000.000,- Ft, míg az II-III. r. felpereseknek fejenként 438.400,- Ft I-II. fokú eljárási illetéket kellene a Magyar Államnak, valamint az I. r. felperesnek 1.500.000,- Ft, míg az II-III. r. felpereseknek személyenként 90.000,- Ft I-II. fokú perköltséget kellene fizetnie az alperes részére.

Felperesek úgy vélték, hogy a végrehajtás felfüggesztése – a jogerős ítéletben megállapított fizetési kötelezettség elhalasztása - nem okoz nagyobb sérelmet alperes és a Magyar Állam terhére, mivel a mindkét szerv költségvetésből gazdálkodik, az alperes pedig a saját kamarai jogtanácsosa perbeli képviselőjével külön költség nem merült fel, továbbá a működésüket ezen összeg időleges megfizetésének elmaradása nem veszélyezteti.

Ezzel szemben a végrehajtás elrendelése a felperesek számára jelentős teherrel jár, ha ezt az összeget megfizetik, s amennyiben a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésre kerül, csak hosszabb idő elteltével juthatnak hozzá a teljesített összegekhez, azok visszakövetelésével.

Erre tekintettel, figyelemmel az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt – az állami szervek mindenek előtti alapjogvédelmi kötelezettségére – I-II-III. r. felperesek kérik a Pp. 273.§ (3) bekezdése alapján a jogerős határozat végrehajtásának felfüggesztését a felülvizsgálati kérelem elbírálásáig.

j) A felülvizsgálati eljárás a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránti keresetre tekintettel az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 62.§ (1) bekezdés g) pontja alapján a közhatalom gyakorlásával okozott kár megtérítése iránti per tárgyra tekintettel illeték-feljegyzési jog kedvezményének körébe tartozik, amelyre tekintettel az I-II-III. r. felperesek a felülvizsgálati eljárási illeték lerovását mellőzik.

VI. A Kúria 2020. november 17. napján kelt - jogerős ítéletet hatályában fenntartó - Pfv. III.21.023/2019/8. sorszámú ítélete

16) A Kúria a 2020. november 17-én kelt Pfv. III. 20.023/2019/8. sorszámú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta. Kötelezte az I.r. felperest 300.000,- Ft, a II. r. felperest 20.000,- Ft felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, továbbá az I.r. felperest 3.500.000,- Ft, a II. r. felperest 324.700,- Ft le nem rótt illeték megfizetésére.

17) A Kúria a felülvizsgálati kérelmet alaptalannak találta az [51]-[69] bekezdésekben foglalt - alábbiak szerinti - indokolás alapján.

[51] A Kúria a Pp. 275. § (2) bekezdése értelmében – főszabályszerűen – a jogerős határozatot csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdésének kógens rendelkezése rögzíti a felülvizsgálati kérelem minimális, egyben konjunktív tartalmi elemeit. Ennek értelmében a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett, hogy a határozat megváltoztatását milyen okból kéri. Ennek megfelelően a felülvizsgálati kérelemben pontosan meg kell jelölni azt a jogforrást és azon belül azt a konkrét jogszabályhelyet, amelynek megsértésére a fél hivatkozik, emellett szöveges formában is meg kell fogalmaznia a jogerős ítélet sérelmezett és a rendkívüli perorvoslatot megalapozó fogyatékoságát, amellyel kapcsolatban ki kell fejtenie jogi álláspontját. A Kúria az eljárás során csak azt a jogszabálysértést vizsgálhatja, amelyet a fél a felülvizsgálati kérelmében a fentieknek megfelelően megjelölt, és amellyel kapcsolatos álláspontját részletesen kifejtette. E tartalmi kellékeknek ugyanakkor egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatot kell mutatniuk, olyan összefüggésnek kell köztük fennállni, hogy ez alapján a felülvizsgálati kérelem alkalmas legyen a rendkívüli perorvoslati eljárás formai és tartalmi kereteinek kijelölésére. Mindebből ugyanakkor az is következik, hogy nemcsak a felülvizsgálati kérelem petítuma, hanem annak indokolása is behatárolja vizsgálati és döntési kereteit. Az ismertetett tartalmi követelményeknek csak részben, illetőleg egyáltalában nem megfelelő hivatkozásokat a Kúria figyelmen kívül hagyja [1/2016. (II. 15.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) 3. pontja és indokolása].

[52] Az I. és II. rendű felperesek felülvizsgálati kérelmének egy része a pertörténetet rögzíti, amelyben írtak nem tekinthetők a felülvizsgálati kérelem indokolásának. A továbbiakban az állított alperesi, valamint a másodfokú bíróság által elkövetett jogszabálysértéseket részletezi. Miután a felülvizsgálat mint rendkívüli jogorvoslat a Pp. 270. § (2) bekezdése szerint a jogerős ítélet felülvizsgálatát jelenti, annak központi eleme a támadott határozat, azaz a jogerős ítélet jogszabálysértéseinek megnevezése és kifejtése kell legyen. A felülvizsgálat lehetőségével élő félnek tehát a jogerős ítélet sérelmezett és rendkívüli perorvoslatot igénylő fogyatékoságával kapcsolatban kell részleteznie jogi álláspontját. Ez a közhatalmi jogkörben okozott károk megtérítése iránti perekben sincs másként: nem az alapügyben hozott határozat, hanem a kártérítési per bíróságának jogerős döntésében szereplő, általa elkövetett jogszabálysértéseket szükséges a felülvizsgálati kérelemben a félnek megneveznie és ezzel kapcsolatos jogi érveit ismertetnie. A felperesek felülvizsgálati kérelmében keveredtek a kifogásolt alperesi jogszabálysértések, valamint a jogerős ítélet állított jogszabálysértései.

[53] A felperesek által megjelölt azon jogszabályok, amelyeket – véleményük szerint – a másodfokú bíróság megsértett ítéletében, a következők voltak: a Pp. 252. § (3) bekezdése, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, a Ptk. 355. § (1) bekezdése, valamint az EK rendelet 4. cikk p) pontja, 10. cikk (3) bekezdése. Lényegi hivatkozásuk az volt, hogy a

másodfokú bíróság nem tekinthette volna szállítási vállalkozásnak az I. rendű felperest, az valójában az I. rendű felperes másik „családi” vállalkozása, a [REDACTED] volt.

Hiányolták az ezzel kapcsolatos tényfeltárást. A bíróságnak azonban a felek tényállásain túlmutató tényfeltárási kötelezettsége nincs. A jogvita elbírálásának alapjául szolgáló tényállás megállapításához feleknek kell a per eldöntése szempontjából lényeges tényállításaikat megtenniük, és ehhez kapcsolódva a bizonyítási eszközöket megjelölniük úgy, hogy azok alapján a bíróság a bizonyítandó tények körét meghatározhatta és a bizonyítást lefolytathassa.

[54] Mindezek alapján ahhoz, hogy a bíróság ne az I. rendű felperest tekintse szállítási vállalkozónak, az I. rendű felperesnek erre hivatkoznia kellett volna és az ehhez szükséges tényeket elő kellett volna adnia. Ezzel szemben a következő peradatok álltak az eljáró bíróságok rendelkezésére:

[55] A közigazgatási eljárásban és az azt követő közigazgatási perben az I. rendű felperes nem kifogásolta, hogy őt bírságolta meg az alperes, mint szállítási vállalkozót. A rendőrségi feljelentésekben is ilyen minőségében járt el.

[56] Jelen eljárásban ellentmondó nyilatkozatokat tett, hiszen többször hivatkozott munkaadói minőségére, hogy ellenőrzési kötelezettségének eleget tett, és hogy döntött a sofőrök Magyarországon maradásáról (Székesfehérvári Törvényszék 16.P.20.896/2016/1/F/2. számú beadvány, 20. számú jegyzőkönyv). A polgári perben első ízben 26. számú beadványában, majd a 32. számú jegyzőkönyvben tett olyan tartalmú nyilatkozatot, ami arra utal, hogy nem az I. rendű felperes a fuvarozási vállalkozás, nem őt kellett volna megbírságotlani. Ezekon felül az I. rendű felperes a két cég közti kapcsolatra bizonyítást indítványozott.

[57] Az eljáró első- és másodfokú bíróságok mindezen tényelőadások mérlegeléséről ítéleteikben nem adtak számot, a felülvizsgálati kérelem azonban a Pp. 206. § (1) bekezdését megsértett jogszabályként nem jelölte meg, a mérlegelés törvényi követelményeinek hiányára a PK vélemény által megkövetelt módon nem hivatkozott. De nem utalt az ítélet tartalmi kellékeit rögzítő Pp. 221. § (1) bekezdésére, mint a másodfokú bíróság által megsértett jogszabályhelyre sem. Szintén nem tartalmaz a felülvizsgálati kérelem megsértett eljárási jogszabályhellyel [Pp. 164. § (1) bekezdés] ellátott érvelést a bizonyítás állított hiányosságait illetően.

[58] Arra utaltak, hogy a jogerős ítélet az I. rendű felperes fuvarozási vállalkozáskénti minősítésével sérti az EK rendelet 10. cikk (3) bekezdését és 4. cikk p) pontját. E rendelet célja a hatálya alá tartozó alkalmazottak szociális helyzetének javítása, valamint az általános közúti biztonság javítása (17), ehhez kapcsolódóan meghatározza – egyebek mellett – a szállítási vállalkozások felelősségi körét. Ezt az anyagi jogszabályt azonban a másodfokú bíróság közvetlenül nem sértette meg. Ahhoz, hogy e rendelkezések megsértése megállapítható legyen, szükséges lett volna, hogy a Kúria megelőzőleg a jogerős ítélet I. rendű felperes szállítási vállalkozásként való minősítésével kapcsolatos mérlegelési tevékenységét vizsgálhassa adekvát eljárási szabálysértésre való felülvizsgálati hivatkozás alapján, ennek hiányában sem annak vizsgálatára, sem felülmérlegelésre nem volt törvényi lehetősége.

[59] A felperesek hivatkoztak arra is felülvizsgálati kérelmükben, hogy a jogerős ítélet sérti az Alaptörvény egyes rendelkezéseit.

[60] Az Alaptörvény Nemzeti Hitvallás utolsó előtti bekezdése szerint az Alaptörvény a jogrend alapja, ugyanakkor az Alapvetés C) cikk (3) bekezdése, az R) cikk (2) bekezdése és a T) cikk (2)-(3) bekezdése alapján az Alaptörvény nem jogszabály.

[61] A Kúria kötelezettsége az Alaptörvény 28. cikke alapján, hogy a jogszabályok szövegét az Alaptörvénnyel összhangban értelmezze, míg az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja értelmében az Alaptörvény-sértés vizsgálatára kizárólag az Alkotmánybíróság jogosult. Ebből következik, hogy a Kúria nem vizsgálhatta, hogy a jogerős ítélet közvetlenül sérti-e az Alaptörvénynek a felülvizsgálati kérelemben megjelölt rendelkezéseit (BH2020. 324.).

[62] Ugyanakkor a Kúriának a felülvizsgálati kérelemben megsértettként állított Pp. 252. § (3) bekezdése tartalmát az Alaptörvénnyel összhangban kellett értelmeznie, mert a jogorvoslathoz való tényleges és hatékony érvényesítése a jogszabályok értelmezése során a bíróságokat is kötelezi {6/2020. (III. 3.) AB határozat [93]}

[63] A jogorvoslathoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] az első döntéshez képest egy második döntéshez való jogot fogalmaz meg {6/2020. (III. 3.) AB határozat [94]}. Azzal tehát nem sérül a jogorvoslathoz való jog, ha az érdemi felülbírálatot ellátó szerv a döntése során nem hatályon kívül helyezi, hanem megváltoztatja az elsőfokú határozatot.

[64] A Pp. 252. § (3) bekezdésében meghatározott relatív hatályon kívül helyezési ok akkor áll fenn, ha a hatályon kívül helyezés nem eljárási szabálysértés, hanem az elsőfokú ítélet megalapozatlansága miatt indokolt. Akkor megalapozatlan az ítélet, ha a tényállás feltáratlan, iratellenes, okszerűtlen vagy logikai ellentmondást tartalmaz és emiatt szükséges a bizonyítási eljárás nagy terjedelmű, vagy teljes megisméltése. A felsorolt vagylagos feltételek sokszínűsége miatt a Pp. a másodfokú bíróságra bizza annak eldöntését, hogy a bizonyítás mikor tekinthető olyan hiányosnak, ami már az elsőfokú eljárás megisméltését teszi szükségessé. A hatályon kívül helyezés szükségességéről való döntés tehát a másodfokú bíróság részéről mérlegelési tevékenységet feltételez: értékelnie kell, hogy az elsőfokú bíróság minden szükséges bizonyítást lefolytatott-e, s ha nem, indokolt-e a hatályon kívül helyezés, vagy a még hiányzó bizonyítás lefolytatható-e a másodfokú eljárásban. Ehhez a mérlegeléshez ad támpontot az 1/2014. (VI. 31.) PK vélemény. Ahhoz viszont, hogy a rendkívüli jogorvoslati lehetőséget biztosító felülvizsgálati eljárásban e jogszabályhely megsértése megállapítható legyen, a félnek szükségképpen hivatkoznia kell mindazokra a bizonyítási hiányokra, és a bizonyítás elmaradásával megsértett eljárási szabályokra, amelyek a hatályon kívül helyezést indokoltá tették volna. Mivel jelen esetben ilyen konkrét, bizonyítással kapcsolatos megsértett szabályt a felperesek nem jelöltek meg, e tekintetben felülvizsgálati kérelmük hiányos volt, önmagában a Pp. 252. § § (3) bekezdésre hivatkozás nem alapozta meg.

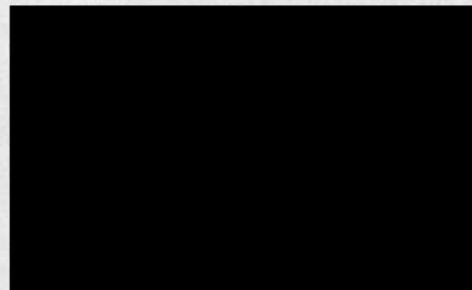
[65] A továbbiakban utaltak még a felperesek felülvizsgálati kérelmükben a másodfokú eljárással kapcsolatos bizonyítási hiányosságokra, problémákra, azonban ezek egyike kapcsán sem jelöltek meg adekvát eljárási jogszabálysértést, jogszabályhelyet, így ezeket a Kúria a már hivatkozott PK vélemény 3. pontja alapján érdemben nem vizsgálhatta.

[66] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból a jogerős ítéletet nem találta jogszabálysértőnek, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[67] Az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő I. és II. rendű felperesek a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelesek megfizetni az alperes jogi képviselétével összefüggésben felmerült felülvizsgálati eljárási költségét, amelyet a Kúria a kifejtett munkával arányosan határozott meg, figyelembe véve a felülvizsgálati kérelem egyes felpereseket érintő részeit, az ehhez kapcsolódó felülvizsgálati eljárási értékeket [32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2),(5) és (6) bekezdés]. Az I. rendű felperes esetében a felülvizsgálati eljárás értéke 247.102,36 euró volt, ami a felülvizsgálati kérelem előterjesztésének napján a Magyar Nemzeti Bank középárfolyama szerint átszámítva 80.224.252,2 forint volt. A II. rendű felperes esetében 10.000 euró a felülvizsgálati érték, ami 3.246.600 forintnak felelt meg. Ehhez igazodóan az I. rendű felperes 300.000 forint, míg a II. rendű felperes 20.000 forint felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére köteles az alperes részére.

[68] A már ismertetett felülvizsgálati értékekhez igazodó 10%-os le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték [1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 50. § (1) bekezdés] megfizetésére az eredménytelen felülvizsgálati kérelmet előterjesztő felperesek kötelesek felhívásra az államnak a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13.§ (2) bekezdése és 15. § (1) bekezdése szerint.

[69] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet tárgyaláson bírálta el a felperesek kérelmére a Pp. 274. §(1) bekezdése alapján.

Az indítvány II. része
(folytatás)

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

18) Az indítványozók szlovák állampolgárok. A magyar nyelvet gyengén beszélik és értik. Az I. r. felperes indítványozó a közigazgatási határozat ellen fellebbezett, továbbá a II. fokú határozatot bíróság előtt támadta meg, amely nem vezetett eredményre. Ezt követően érvényesítette igényét a közigazgatási jogkörben okozott kár megtérítése iránt.

A II.-III. r. felperes indítványozók részére a közigazgatási határozat nem került kézbesítésre, az ellen jogorvoslattal nem élhettek. A peres eljárás során az I. r. felperes engedményezte a II.-III. r. felperesek részére az igény érvényesítése céljából az általa a perben érvényesített 10.000 – 10.000,- Ft nem vagyoni kár iránti követelést, és a II.-III. r. alperesek így vettek részt a perben, mint természetes személy jogutódok.

A Székesfehérvári Törvényszék az I-II-III. r. felperesek keresetét elutasította. A keresetet elutasító ítélete ellen az I-II-III. r. felperesek fellebbezést terjesztettek elő. Az első fokú ítéletet a Győri Ítéletábrla a Pf. III. 20.338/2018/4-I. sorszámú ítéletével helybenhagyta.

Az indítványozó felperesek tehát az alkotmányjogi panasz előterjesztéséhez a jogorvoslati jogot kimerítették.

I-II-III. r. felperes indítványozók a jogerős ítélettel szemben a 2019. június 7-én kelt beadványban felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő a Kúriához a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az első fokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítása iránt. A felülvizsgálati kérelem lényege az volt, hogy I-II. fokú bíróság a tényállást nem tárta fel, illetve az téves, az így meghozott ítélet jogszabálysértő, ezért a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése és az eljárás megismétlése szükséges.
A felülvizsgálati kérelmet a III. r. felperes – a felülvizsgálati eljárás során - visszavonta.

Az Alkotmánybírósághoz az I-II-III. r. indítványozók a jogerős ítélet ellen alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a IV/1151-2/2019. számon – a felülvizsgálati eljárásra tekintettel – visszautasította.

A Kúria – mivel nem változtatta meg a jogerős ítéletet, hanem hatályában fenntartotta – az I-II. r. felperes indítványozó kérte az alkotmányjogi panasz elbírálását, illetve a Kúria ítéletének felülvizsgálatát. Ez az eljárás folyik a jelenlegi IV/606-2/2020. ügyszámon.
E körben az I-II-III. r. felperes indítványozók az I-II. fokú bíróság ítéletét, míg az I-II. r. felperes indítványozók, a Kúria ítéletét támadják alkotmányjogi panasszal.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

19) Az I-II-III. r. felperes indítványozók jogi képviselője az Alkotmánybíróság hiánypótló végzését 2021. június 2-án vette át, így a hiánypótlásra megszabott 30 napos határidő 2021. július 2-án telik le.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

20) Az I-II-III. r. felperes indítványozókat az I-II. fokú bíróság ítélete közvetlenül érinti, mivel az eljáró bíróságok a felperes indítványozók keresetét jogerősen elutasították. A Kúria ítélete az I-II. r. felpereseket érinti.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

21) Az állított alapjogi sérelmek a bíróság jogerős döntését érdemben befolyásolták az alábbiakra tekintettel.

a) Az Alaptörvény XXVIII.cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és pártatlan bírósági eljáráshoz való alapvető jogot lényegesen és érdemben befolyásolták azok a bírósági mulasztások, amelyek nem adtak lehetőséget a felperesek részére az általuk indítványozott bizonyítási indítványok teljesítésére.

Mellőzhetetlen lett volna az igazságos és valós tényállás felderítése végett a perben a II-III. r. felperesek mint tanúk, illetve később mint – nem vagyoni sérelmet elszenvedő külföldi állampolgárok – peres feleknek a személyes meghallgatása; a [REDACTED] ügyvezetőjének [REDACTED] tanúkenti meghallgatása, a Szlovák Tv. műsorának megtekintése a visszatartott kamion-szerelvény esetével kapcsolatban, az I. fokú ítélet meghozatala után felderített, és a fellebbezési eljárásban bejelentett tanúk ([REDACTED] és [REDACTED] erre azonban az I-II. fokú bírósági eljárásban nem került sor.

b) Az I-II. fokú ítélet nem tárta fel tényállást, és a valós helyzettel szemben állapította meg, hogy az I.r. felperes indítványozó a nemzetközi szállási tevékenységben érintett „szállítási vállalkozást” végző személy, holott a szállítási tevékenységet ténylegesen a [REDACTED] nemzetközi fuvarozási gazdasági társaság végezte. A jogerős ítélet az érintett feleket felcserélte. Az I.r. felperessel szemben tehát nem lehetett volna közigazgatási határozatot hozni, és 1.200.000,- Ft közigazgatási bírságot kiszabni és a közel 100 millió Ft értékű kamion-szerelvényt visszatartani.

c) A visszatartási jog érvényesítése a jogellenesen kiszabott 1,2 milliós bírsághoz képest aránytalan és indokolatlan volt a közel 100 milliós értékű (vontatóból és pótkocsiból álló) teljes jármű-szerelvény visszatartása. A Fejér Megyei Rendőr-főkapitányság alperesi közigazgatási szerv ezzel megsértette - az EU tagállamaiban közvetlenül is alkalmazandó - 561/2006. EK. rendelet 10. cikk (3) bekezdése és 12. cikk, továbbá 19. cikk rendelkezéseit. A nemzetközi fuvarengedélyét is az alperesi hatóság bevonta, és nem küldte meg a szlovák hatóságoknak.

22) A jogerős ítélet alaptörvény-ellenességével összefüggésben alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdésként merülnek fel a következők:

a) A 2009. évben alperes közigazgatási szerv által történt bírságolás során – amelyre a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20.§-a volt irányadó - mennyiben volt kötelező a közigazgatási szervnek alkalmaznia az 561/2006 EK rendelet rendelkezéseit, különösen azokat, amely 19. cikkben és 10. cikk (3) bekezdésében előírta, miszerint:

19. cikk

(1) A tagállamoknak az ezen rendelettel és a 3821/85/EGK rendelettel kapcsolatos jogsértésekre vonatkozó szankciókra vonatkozó szabályokat kell lefektetniük, és meg kell tenniük minden olyan intézkedést mely azok végrehajtásához szükséges. Az említett szankcióknak hatékonyaknak, arányosnak, visszatartónak és diszkriminációmentesnek kell lenniük. E rendelet és a 3821/85/EGK rendelet semmilyen megszegése nem vonhat maga után több mint egy szankciót vagy eljárást. A tagállamoknak értesíteniük kell a Bizottságot ezekről az intézkedésekről és a szankciókra vonatkozó szabályokról legkésőbb a 29. cikk második albekezdésében meghatározott időpontig. A Bizottság ennek megfelelően tájékoztatja a tagállamokat.

10. cikk

3) A szállítási vállalkozás felelős a vállalkozás járművezetői által elkövetett szabálysértésekért, akkor is, ha a szabálysértést egy másik tagállam vagy harmadik ország területén követték el.

A tagállamok azon jogának sérelme nélkül, hogy a szállítási vállalkozásokat teljes mértékben felelősnek tartásák, a tagállamok ezt a felelősséget attól tehetik függővé, hogy a szállítási vállalkozás az (1) és a (2) bekezdésben foglaltakat megsértette-e. A tagállamok figyelembe vehetnek bármely bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a szállítási vállalkozást ésszerűen nem lehet az elkövetett jogsértésért felelősnek tekinteni.

12. cikk

Amennyiben az a közlekedés biztonságát nem veszélyezteti, és annak érdekében, hogy a gépjármű megfelelő megállóhelyet érhesen el, a járművezető a személyek, a jármű vagy a jármű rakományának biztonsága miatt a szükséges mértékben eltérhet a 6–9. cikktől. A járművezetőnek a menetíró készülék adatrögzítő lapján vagy a menetíróból kinyomtatott lapon, vagy a munkalapon kézi bejegyzéssel meg kell jelölnie az ilyen jellegű eltérések okát, legkésőbb egy megfelelő megállóhelyre érkezéskor.

Indítványozók szerint ezeknek a rendelkezéseknek a kötelező alkalmazása kizárja, hogy jogszerű volt a teljes kamion-szerelvény visszatartása.

b) Az Alaptörvény V. cikkben foglalt szabadság és biztonságához való jog érvényesülése érdekében a kamion-szerelvény biztonságának megőrzéséről – miután levélben alperes hozzájárult II-III. r. felperes indítványozóknak a kamion-szerelvény számára kijelölt helyről való eltávozásához – az elvárhatóság jegyében az alperest terhelte-e gondoskodási kötelezettség, illetve az állami szervnek az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettsége körében milyen tájékoztatási kötelezettsége állt fenn?

Felperes indítványozók úgy vélik az alperest tájékoztatási kötelezettség terhelte, amelynek nem tett eleget, ennek hiányában az őrzési kötelezettség elmulasztása – amelyből eredően a kamion-szerelvényt kár érte, és a lízing szerződések felmondása következtében az I. r. felperes indítványozó vállalkozó csődbe ment – az alperes terhére esik, és az alperes kártérítési felelősségét megalapozta.

c) Az Alaptörvény XXVII. cikk (1) bekezdésre értelmében a II-III. r. felperesek a járműszerelvénnel együtt visszatartásra kerülhettek-e a határozat indokolásban foglalt előírással, amely ellen a felperes indítványozóknak még az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében foglalt jogorvoslat előterjesztése sem biztosították a hatóságok,

megakadályozva ezzel a hazájukba történő visszatérésüket? Mindennek a figyelmen kívül hagyása a jogerős ítéletben - az II-III. r. felperes indítványozók szerint - sértette az Alaptörvény II. cikkében biztosított emberi méltóságukat is.

d) Alapvető alkotmányjogi kérdésként merül fel, hogy a 2009. évben a Kkt-ben szabályozott visszatartási jog (az időbeliség, az összegszerűség (arányosság), a visszatartott eszköznek a vállalkozás körében való használhatósága tekintetében) - a szabályokban foglalt korlátok és intézkedési kör részletes meghatározása nélkül - mennyiben sérti a XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogot, figyelemmel az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében foglaltakra?

Indítványozók úgy vélik, hogy az Alaptörvény XIII.cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jog sérelme a jogerős ítélet meghozatalával bekövetkezett.

e) A Kúria ítéletének [51] bekezdésében foglaltakon kívül a felülvizsgálati eljárásban a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rég. Pp.) 270.§-a, és 272.§ (3) bekezdése is irányadó.

E törvényi rendelkezések az alábbiakat tartalmazzák:

270. § Ha törvény másként nem rendelkezik, a felülvizsgálati eljárás során a Kúria az általános szabályok alkalmazásával jár el.

272. § (3) Ha a felülvizsgálati kérelemben tartalmilag helyesen történik hivatkozás a jogszabálysértés tényére, de a megsértett jogszabályhely megjelölése téves, ezen okból a felülvizsgálati kérelem nem utasítható el.

Indítványozók álláspontja szerint ezért a Kúria alaptörvény ellenesen nem vizsgálta a jogerős ítéletnek az indítványozók által hivatkozott tényállásbeli és jogi hiányosságait. és fejtette ki az indokolás [51] bekezdésében ezzel kapcsolatos álláspontját. A Kúria a felülvizsgálati kérelemben foglalt jogszabálysértéseket nem vizsgálta meg. Ehhez indítványozók álláspontja szerint a felülvizsgálati kérelemben a jogsértések kifejtésre kerültek, ennek alátámasztására szolgált a pertörténet kifejtése, amelyből megállapíthatóvá vált, hogy az I. fokú bíróság a felperesek kereseti kérelmével összefüggésben semmilyen bizonyítást nem folytatott le, és a bizonyítási indítvány elutasítását nem indokolta. A fellebbezésben foglaltaknak a Győri Ítéltábla nem tett eleget, még a szót sem adta meg a jelenlevő I. r. felperesnek. . E körben indítványozók hivatkoznak arra, hogy

A Kúria hatályban fenntartó ítélete indokolása nem felel meg a tisztességes eljárás követelményének, mert az [51] bekezdésének indokolása nem tartalmazza, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelem mely tartalmi részeit, hivatkozásait milyen részében, és milyen okból hagyta figyelmen kívül. E körben indítványozók utalnak arra, hogy a 1/2016. (II.15.) PK vélemény nem jogszabály, és nem az Alaptörvényben foglalt olyan kötelező előírás amelyet a felülvizsgálati eljárás lefolytatásánál a Kúriának alkotmányossági szempontból – a felülvizsgálati kérelem figyelmen kívül hagyása alapjaként – kötelező lenne figyelembe venni.

f) A Kúria ítélete *contra legem*, mert nem vette figyelembe a régi Pp.272. § (3) bekezdését, a felülvizsgálati kérelem tartalmi megalapozottságánál, és a tartalmi elbírálást nem folytatta le. A felülvizsgálati kérelem az [52] bekezdésével szemben tartalmazta azokat a kifogásokat és jogszabálysértéseket, amelynek következtében indítványozó szerint a felülvizsgálati kérelemnek a Kúria előtti érdemi megvizsgálása, és a hatályon kívül helyezése a jogerős ítéletnek mellőzhetetlen volt. Az a körülmény, hogy a Pp. 206. (1) bekezdését nem jelölte meg, nem alapozza meg a felülvizsgálati kérelem alapján a tényállás teljes

felülvizsgálatát, mert a felülvizsgálati kérelem hivatkozott a tényállás ténybeli megalapozottságának hiányosságaira, és a hatályon kívül helyezést megalapozó Pp. 252. § (3) bekezdésének rendelkezésére. Tényállás megállapítása és a fuvarozásban résztvevő szereplőknek a felcserélése, a köztük levő gazdasági kapcsolat feltáratlansága – mivel a bíróság bizonyítási eljárást nem folytatott le erre vonatkozóan – különösebb mérlegelést nem eredményezett, mert a bíróság nem is került abba a helyzetbe, hogy a bizonyítékokat mérlegelje. Ezért a tisztességes eljárásnak nem felel meg a [62]-[65] bekezdésében foglalt indokolás sem, mert a perben a bíróságok az I. r. felperes bizonyítási indítványait egyáltalán nem teljesítették.

E körben a Kúriának szükséges lett volna elvégeznie, hogy azt a vizsgálatot, hogy az I. fokú ítélet, az ítélet ellen benyújtott fellebbezés alapján a II. fokú bíróság a helyben hagyó határozatot – Alaptörvény konform módon - meghozhatta-e, vagy pedig a tényállás feltárása és a bizonyítási eljárás lefolytatása érdekében az I. fokú ítélet – keresetet elutasító rendelkezését – hatályon kívül kellett volna helyeznie. (Még arra sem vette az I-II. fokú bíróság a fáradságot, hogy az alperes milyen tényleges tartalmú közigazgatási határozatot hozott, és azt legalább tisztázza!)

Az I-II-III. fokú bírósági eljárásban az indítványozókat úgy kötelezték illeték fizetésére, hogy azért a felperesek semmilyen (igazság-) vagy jogszolgáltatást nem kaptak!

Az I. r. felperessel szemben 1.500.000,- Ft első fokú illeték, 2.500.000,- Ft fellebbezési illeték, 3.500.000,- Ft felülvizsgálati illeték = 7.500.000,- Ft millió forint megfizetésére kötelezésre került sor, valamint kötelezte a bíróság felperest az alperes részére 1.000.000,- Ft első fokú perköltség; 500.000,- Ft fellebbezési perköltség és 300.000,- Ft felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A II-III. r. felpereseket a bíróságok személyenként 185.900,- Ft első fokú illeték, 252.600,- Ft fellebbezési illeték, valamint II. r. felperest további 324.700,- Ft felülvizsgálati illeték megfizetésére kötelezték, valamint kötelezte a bíróság II-III. r. felperest az alperes részére fejenként 60.000,- Ft első fokú perköltség, 30.000,- Ft másodfokú perköltség, és II. r. felperes részére 20.000,- Ft felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.

A tényállás ugyanis annyira hiányos volt, hogy az felülvizsgálatra alkalmatlan volt [Lásd az I. fokú ítélet ellen előterjesztett fellebbezés indokait.]. A Kúriának éppen ezért a [58] bekezdésében foglalt indokolása nem tényyszerű, mert a felperesek éppen azt kifogásolták, hogy az ítéletek tényállást nem állapítottak meg, a felperesek által indítványozott bizonyítást nem folytatták le. A II-III. r. alpereseknek a visszatartott kamionban való tartózkodásuk előírásával kapcsolatos tényállás rész sem jelent meg a bírósági ítéletekben.

Ez első fokú bíróság ezt azzal indokolta – helytelenül – hogy kirívó jogszabálysértés nem történt, amelyet az Ítéletábra megismételt.

A visszatartásból eredő kamion káresemény, amely az I. r. felperes vállalkozása fizetéseképtelenségét és becsődölését előidézte, pedig teljes egészében kimaradt a tényállásból. Ez nem közvetlenül a közigazgatási határozatok jogellenességéből eredő kárkövetkezmény volt, hanem az alperesi rendőrhatalóság nem megfelelő őrzési eljárásából eredt. A bíróságok ezt a kereseti kérelmet, és a rendőrség eljárásával, illetve mulasztásával való összefüggést nem vizsgálták, a bizonyítást mellőzték. A bíróságok a Szlovák Tv ezzel kapcsolatos riportját sem tekintették meg. Indítványozók úgy vélik, hogy a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálásának mellőzése feltételei nem álltak fenn, amelyre tekintettel sérült az indítványozók jogorvoslathoz való joga, és a Kúria előtti tisztességes eljárás követelménye.

g) Indítványozók megdöbbenőnek és Alaptörvény-ellenesnek tartják a Kúria ítéletében foglalt [59]-[61] bekezdésében foglalt indokolást, nevezetesen, hogy a felülvizsgálati kérelemben az Alaptörvényre nem lehet hivatkozni, mert a Pp. 272.§ (2) bekezdése jogszabályról tesz említést és az Alaptörvény nem jogszabály.

Ez teljesen elfogadhatatlan, a következők miatt!

Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése alapján az állam – így a szerveinek, ennél fogva a bíróságnak is – az alapvető jogok tiszteletben tartása és védelmük érdekében elsőrendű kötelezettség terheli.

Ebből következően a Pp. 252.§ (3) bekezdésében foglalt jogszabálysértés vizsgálatánál elengedhetetlen, hogy a II. fokú bíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében és a (7) bekezdésében foglalt alapjogok védelme tekintetében megfelelően járt-e el. Ezzel kapcsolatban több alkotmánybírósági határozat is született, hogy ezt az alkotmányossági tesztet a bíróságoknak a jogszabályok alkalmazásánál el kell végezniük. Erről rendelkezik az Alaptörvény 28. cikke is. Tehát nem az az elválasztó vonal, hogy az Alaptörvény jogszabály-e, hanem az – amelyet az Alaptörvény R. cikk (2) bekezdése is tartalmaz (de a Kúria ezt ebből a szempontból nem hívta fel)- hogy az Alaptörvény és a jogszabály mindenkire kötelező. Ebből következően a Kúria nem háríthatja el annak a felülvizsgálati kérelemnek az érdemi elbírálását, amely – jogszabálysértésként – valamely Alaptörvényi rendelkezés megsértésére hivatkozik [pl. az R. cikk (2) bekezdésére]. A Kúria érvelése azért nem fogadható el, mert az Alaptörvény közvetlenül is kötelező magatartási szabályt állapít meg [T cikk (1) bek], különösen az Alaptörvény Szabadság és felelősség fejezetében, amelyre éppen kiterjed a bíróságok jogvédelmi kötelezettsége!

A Kúriának erre tekintettel – indítványozók álláspontja szerint – érdemben vizsgálni lett volna kötelezettsége az Alaptörvény 28. cikk alkalmazásával, hogy a II. fokú bíróság ítélete megfelel-e az Alaptörvény azon magatartási szabályának, miszerint a polgárnak joga van bíróságnál beadott, jogainak érvényesítésével kapcsolatban joga van a tisztességes eljáráshoz, valamint az első fokú bíróság ítélete ellen – ha az jogát vagy érdekét érinti – jogorvoslattal élhet.

Ennek a jogorvoslatnak pedig a jogai érvényesítése tekintetében érdeminek és hatékonynak kell lennie. Jelen ügyben a Kúria ezt a vizsgálatot nem végezte el.

A hatékony jogorvoslathoz való jogot az Európai Unió Chartája tartalmazza – annak figyelembe vételével – hogy a felperes indítványozók szlovák állampolgárok, az alábbiak szerint:

47. Cikk

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elegendő pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

Egyezmény az emberi jogok és alapvető szabadságok védelméről szóló (Róma, 1950. november 4.-én) 13. cikk tartalmazza a hatékony jogorvoslathoz való jogot, amely a magyar jogba az 1993. évi XXXI. törvénnyel került beiktatásra.

13. CIKK

Hatékony jogorvoslathoz való jog

Bárkinek, akinek a jelen Egyezményben meghatározott jogait és szabadságait megsértették, joga van ahhoz, hogy a hazai hatóság előtt a jogsérelem hatékony orvoslását kérje az esetben is, ha e jogokat hivatalos minőségben eljáró személyek sértették meg.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

23) Az Alaptörvény megjelölt rendelkezéseivel összefüggésben a II-III. r. indítványozók megjelölték, hogy személyük esetében mely Alaptörvényi rendelkezések vonatkoznak kifejezetten rájuk, amelyek megsértésre kerültek. A többi alaptörvényi rendelkezés sérelme valamennyi felperesi indítványozó tekintetében bekövetkezett.

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzat életétől kezdve védelem illeti meg. [II-III. r. indítványozók esetében]

V. cikk

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz és az örökléshez. A tulajdon társadalmi felelősséggel jár.

XXIV. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

2) Mindenkinek joga van törvényben meghatározottak szerint a hatóságok által feladatuk teljesítése során neki jogellenesen okozott kár megtérítésére.

XXVII. cikk

(1) Mindenkinek, aki törvényesen tartózkodik Magyarország területén, joga van a szabad mozgáshoz és tartózkodási helye szabad megválasztásához. [Elsősorban II-III. r. indítványozók esetében]

XXVIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

(7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti. [II-III. r. indítványozók esetében]

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

24) Az I. r. felperes mint természetese személy, szlovák honos egyéni cég csődbemenése miatt indított kártérítési keresetet az alperes közigazgatási szerv ellen.

A kárt bekövetkezését az váltotta ki, hogy az I. r. felperes indítványozót 1,200.000,- Ft közigazgatási bírsággal sújtották, amelyre tekintettel visszatartásra került a közel 100.000.000,- Ft értékű - az I. r. felperes által lízingelt - kamion-szerelvény, amely járművel a [REDACTED] gazdasági társaság nemzetközi árufuvarozási tevékenységet végzett.

A vállalkozási viszonyokat az alperesi hatóság rosszul állapította meg, és [REDACTED] szállítási vállalkozás helyett az I.r. felperessel, mint egyéni céggel szemben alkalmazott bírságot.

A kamion-szerelvény őrizetéről az alperesi hatóság nem gondoskodott, így a kamiont szétlopták, az használhatatlanná volt. A lízingdíjat felperes nem tudta fizetni, a többi kamionra is a lízingcég a szerződéseket felmondta, így az I. r. felperes egyéni cége csődbe ment.

Mindebből következően a I. r. felperes egyéni cégével kapcsolatban hozott közigazgatási eljárás, és perben hozott ítélet következtében az Alaptörvény sértést az Alaptörvény I. cikk (4) bekezdése alapján alábbi rendelkezésekre alapítja:

I. cikk (1)-(4) bekezdése; V. cikk, XIII. cikk (1) bekezdés, XXIV. cikk (1)-(2) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése.

A II-III. r. indítványozók a perben természetes személyek, akik a járműszerelvényvel együtt visszatartásra kerültek és részükre tartózkodási hely került kijelölésre a határozat

indokolásában. Indítványozók ezzel kapcsolatban az Alaptörvény megsértését az alábbi rendelkezésekre alapítja:

I. cikk (1)-(3) bekezdése, V. cikk. XIII. cikk (1) bekezdés, XXIV. cikk (1)-(2) bekezdés, XXVII. cikk (1) bekezdés, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdés.

25) Az indítványozóknak az Alaptörvény V. cikkében foglalt szabadsághoz és biztonsághoz való alapvető jogát sérti – a Kúria által hatályában fenntartott - a jogerős ítélet, mert az 561/2006. EK rendelet alkalmazhatósága az indítványozók tekintetében a fuvarozási tevékenység során nem volt előre látható és kiszámítható.

Sem abban a tekintetben, hogy az alperesi hatóság körültekintően eljárta volna a szlovák honos I. r. indítványozó egyéni cége és a [REDACTED] között a nemzetközi fuvarozási kapcsolatok feltárása és megállapítása körében, amelynek teljesítése esetén a „szállítási vállalkozás” beazonosítása és a szabályszegésért való felelősség helyes megállapítása tekintetében helyes döntést tudott hozni. Ezáltal - helyes tényállás mellett – nem került volna arra sor, hogy az I. r. felperessel szemben szabjon ki közigazgatási bírságot.

Sem abban a tekintetben, hogy a visszatartási jog hatóság által történő gyakorlása esetében a visszatartási jog milyen mértékű és idejű lehet, és annak lejárta esetében a hatóságnak milyen arányos és hatékony intézkedést szükséges tennie a bírság megfizetése és behajtása érdekében; továbbá a visszatartási jog gyakorlása végrehajtása során a hatóságnak és az eljárás alá vont félnek milyen intézkedéseket kell megtennie a jármű megőrzése és biztonságba helyezése végett. Felperes indítványozók álláspontja szerint ezekben a kérdésekben az ítélet valamennyi indítványozó esetében sérti az Alaptörvény V. cikkében foglalt szabadsághoz és biztonsághoz való alapvető jogot, mert ezeknek a követelményeknek a jogerős ítélet jogalkalmazása és indokolása – sem az I. r. felperes egyéni cége, sem pedig II-III. r. indítványozók, mint a határozatot „elszenvedő” természetes személy gépkocsivezetők tekintetében - sem felel meg.

26) A jogerős ítélet sérti az indítványozóknak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való jogát.

Ez abban nyilvánul meg, hogy az I. r. indítványozó egyéni cége csődbement. Mégpedig azon okból, hogy az I. r. indítványozó egyéni cége által lízingelt (még nem a tulajdonát képező) de visszatartott közel 100 millió Ft értékű kamion-szerelvényt az őrzés hiánya miatt „szétlopták” a közigazgatási hatósági tevékenység és annak végrehajtása során. Így a szlovák lízingbe adó cég a többi kamiont is „visszavonta” a lízingelésből, amelynek folytán a csőd bekövetkezett. Azonban a keletkezett kárt az azt okozó rendőrhatóság nem térítette meg.

A II-III. r. indítványozók nem vagyoni kárát – amely abból állt, hogy Magyarországot nem hagyhatták el, kényszerűségből voltak tartózkodásra helyhez kötve a közigazgatási hatóság által kijelölt várakozóhelyen, és így az emberi mindennapi szükségleteik tekintetében is gátolva voltak.

A tulajdon megsértéséhez szorosan kapcsolódik az Alaptörvény XXIV. cikk (2) bekezdésében foglalt alaptörvényi sérelem, mert a közigazgatási hatóság az indítványozóknak okozott kárt nem ismerte el, azt a mai napig nem térítette meg I-II-III. felperes indítványozók számára.

Mindez a II-III. r. alperesek tekintetében összefüggésben van az Alaptörvény II. cikkben foglalt emberi méltóság sérelmével és a XXVII. cikk (1) bekezdésében biztosított, Magyarország területén, a szabad mozgáshoz és tartózkodási helye szabad megválasztásához való joga sérelmével.

27) A jogerős ítélet sérti az I-II-III. r. indítványozók XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt nem részrehajló és tisztességes módon való hatósági eljáráshoz való alapvető jogát. Ennek körében az eljáró bíróságoknak tisztázni kellett volna, hogy a közigazgatási jogkörben okozott kár elbírálása során folyó eljárásban a I. r. felperesnek lefaxolt határozat milyen okból tartalmaz más szövegezést, mint a bíróságnak benyújtott közigazgatási iratban levő határozat. A közigazgatási jogkörben okozott kár peres eljárása során ugyanis az alperes nem az eredeti iratokat csatolta be, és annak becsatolását a bíróság nem követelte meg.

A nem részrehajló és tisztességes eljárás azon okból sem érvényesült, mert az I. r. felperest a közigazgatási hatóságok a szállítási vállalkozás vezetőjének tekintették, holott a szállítási vállalkozást a [REDACTED] gazdasági társaság végezte. A II-III. r. felperes indítványozók részére pedig a közigazgatási határozat nem került kézbesítésre, a II-III. r. felperesek a részükre tartózkodási helyként történt kijelölés tekintetében így jogorvoslással nem élhettek.

Lényegében ez az eljárási szabálysértés és Alaptörvény-ellenesség alapozza meg a felperes indítványozók kártérítési felelősségét is.

A II-III. r. felperesek tekintetében ez az Alaptörvény-ellenesség összefügg a jogerős ítéletnek az Alaptörvény XXVIII.cikk (7) bekezdésben foglalt jogorvoslathoz való jog sérelmét jelentő Alaptörvény ellenességével.

28) Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes és igazságos bírósági eljáráshoz való alapvető jogot is sérti a jogerős ítélet. Ez abban ragadható meg, hogy:

a) - A felperesek bizonyítási indítványait az eljáró bíróságok mellőzték, nem adtak lehetőséget, hogy a jogellenességet és a kárt az indítványozók bizonyíthassák; ugyanakkor az ítéletek nem tartalmaznak ésszerű indokot arra, hogy a bíróság a bizonyítási indítványok elutasítását miért hozta meg. A bizonyítás lefolytatása – különösen a jogerős ítéletben megállapított hiányos, téves és megalapozatlan tényállásra tekintettel – éppen hogy okszerű lett volna az Alaptörvényben foglalt ezen jog érvényesítése érdekében.

b) - Az 561/2006. EK rendelet tartalmának megfelelő döntést az I-II. fokú bíróság nem hozta meg, és a fellebbezésben foglalt érveléssel szemben a II. fokú határozat érdemi jogi indokolást nem hozott fel az I. r. felperes bírságolásának jogszerűségére, a gépkocsivezetők szabályszegésére tekintettel az I. r. felperes „szállítási vállalkozásért való” felelősségnek fenntartására, és a kamion-szerelvény visszatartására.

c) - A peres eljárás során a személyesen megjelenő I. r. felperes – aki a magyar nyelvet nem kellően ismeri és érti, és az I. fokú eljárásban is tolmács közreműködésével folyt a személyes meghallgatása – a fellebbezési eljárásban nem biztosították részére a tárgyaláson a tolmács közreműködését.

Míndezek a körülmények indítványozók úgy vélik nem tették lehetővé az Alaptörvény XXVIII.cikk (1) bekezdésében foglalt pártatlan és tisztességes bírósági eljáráshoz való alapjog érvényesülését.

d) A tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jog nem érvényesült a Kúria felülvizsgálati eljárása során az alábbiak miatt:

- a Kúria lényegében nem végezte el a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálását, formai okokra hivatkozással, pedig indítványozók álláspontja szerint a kérelem

megfelelt a Pp. 272.§ (2)-(3) bekezdésben foglalt rendelkezésnek; megjegyzendő: a hiányosság miatt a Kúria a felülvizsgálati kérelmet nem utasította el, így a kérelmet érdemben lett volna szükséges felülvizsgáltnia;

- a Kúriának a Pp. 206.§ (1) bekezdésének jogszabálysértésként történő hivatkozásának elmaradása, a felülvizsgálati kérelem érdemi elbírálhatóságát nem érinti, mivel a felülvizsgálati kérelem a jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére vonatkozott, éppen a tényállás feltáratlansága és téves megállapítása, ennek az ítéletben való közlésének elmaradása miatt! Ennek megítélésénél pedig a Kúriának a II. fokú bíróság eljárása során a Pp. 252. § (3) bekezdése elmaradásának jogszerűségét lett volna szükséges felülvizsgálni, amelyre azonban a felülvizsgálati kérelem elbírálása során nem került sor. A felülvizsgálati kérelem feltüntette, hogy az ítélet milyen ténybeli hiányosságok miatt jogszabálysértő, milyen bizonyításokat nem folytatott le az I-II. fokú bíróság.

- a felülvizsgálati kérelem helyt adással való elbírálása tekintetében annak nem volt jelentősége, hogy a Ket. biztosítási intézkedést szabályozó 143.§-a nem volt hatályban, mert a az őrzési kötelezettség azt az állami szervet terhelte, aki a hatósági intézkedést elrendelte. Különösen azt követően, hogy a gépjárművezetők számára elrendelt tartózkodási hely kijelölésének (nem jogszerű) tarthatatlanságát az alperes maga is felfedte és a gépkocsivezetők a kamionból eltávozhattak. Ezzel kapcsolatos tényállást azonban a jogerős ítélet nem állapított meg. A kártérítési felelősségét alperesnek a Ptk. alapján lett volna szükséges megállapítani, de ezzel kapcsolatos bizonyítást a bíróság nem folytatta le, tényállást nem állapított meg.

- alaptörvény-ellenesen került sor a felülvizsgálati kérelem elbírálásánál az Alaptörvény rendelkezéseinek figyelmen kívül hagyása, azon indoknál fogva, hogy az Alaptörvényre hivatkozás - mivel az Alaptörvény nem jogszabály - a felülvizsgálati kérelem jogszabályi rendelkezéseiként a Pp. 272.§ (2) bekezdése tekintetében nem alkalmazható.

- a Kúria az I. r. felperes keresetének elbírálásánál az 561/2006/EK rendelet rendelkezéseit nem alkalmazta, ezzel kapcsolatos tényállás megállapítása a perben nem történt meg, mivel a bíróságok a bizonyítást nem végezték el, így ez alaptörvény-ellenességet idézett elő. A Kúria ítélete alaptörvény-ellenes, mert az [58] bekezdésben foglaltak ellentétesek azzal a körülménnyel, hogy a rendőrség olyan személyt bírságolt meg, amely nem minősül szállítási vállalkozónak, amelyre a felülvizsgálati kérelem kifejezetten utalt. Nem volt semmilyen mérlegelésre szükség e tekintetében, mert ezt az I-II. fokú bíróságok tévesen állapították meg, hogy az I.r. felperes a „szállítási vállalkozó.”

- a Kúria a II. r. felperes emberi méltóságának, a hazájába visszatérésnek a joga megsértése okából alaptörvény-ellenesen nem állapított meg kártérítést.

- mindezekre a körülményekre tekintettel indítványozók a Kúria eljárását nem tartják tisztességesnek, sem pedig időszerűnek; továbbá a rendkívüli jogorvoslati eljárásban a érdemi és hatékony jogorvoslati jog nem érvényesülhetett, a felülvizsgálati kérelem tartalmi megvizsgálása hiányában, így csak formális döntés születhetett.

29) Indítványozók ezt a XXVIII. cikk (1) bekezdésének sérelmével járó Alaptörvény-ellenességet az alábbi érvekkel támasztják alá:

a) E tekintetben I. r. felperes kiemeli, hogy a keresettel az I. r. felperes által érvényesített igény nemcsak az alperes által hozott közigazgatási határozat jogellenessége tekintetében fennálló kárigény, hanem ezen határozat végrehajtása során keletkezett kárigény is.

Az eljáró bíróságoknak ebből következően a két ténybeli alap tekintetében külön-külön kellett volna tényállást megállapítani, és a jogi következtetést az alperesnek a kártérítésért való felelőssége körében levonni.

Az alperes és az I-II. fokú bíróság álláspontjának - a felperesek álláspontjától - eltérő jogi álláspontja tekintetében azonban az eljáró bíróságok a kereset tekintetében tisztességes eljárást nem folytattak le, a felperes által előterjesztett bizonyítékokat nem vizsgálták meg, azokat a tényállás megállapítása során indokolatlanul mellőzték.

E tekintetében – mivel a II. fokú bíróság bizonyítást nem vett fel, és az első fokú ítéletnek a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján, az első fokú ítélet lényeges és a II. fokú eljárásban nem pótolható megalapozatlanságát nem észlelte, felperesek álláspontja szerint a jogerős ítélet alaptörvény-ellenes azon okból, mert a II. fokú bíróság a Pp. 252. § (3) bekezdése alapján az első fokú ítéletet nem helyezte hatályon kívül és nem utasította az I. fokú bíróságot újabb eljárásra és újabb határozat hozatalára.

b) A leglényegesebb és a kereset mikénti eldöntését megalapozó tényállásbeli helytelenség, hogy a visszatartott gépjármű nem az I. r. felperes vállalkozásában végzett fuvarozási tevékenységet, hanem az ítéletben [REDACTED] elnevezéssel elírtakkal szemben a [REDACTED] **vállalkozó működési körében** történt a nemzetközi szállítási tevékenység.

Az ítélet a valós tényekkel szemben, tévesen a [REDACTED] által lízingelt” járműnek írja le a „lepusztított” fuvarszöveget, holott a **lízingelést a felperes egyéni cége végezte**. Éppen ezekből a körülményből következően a vállalkozást **nem az I. r. felperes működtette (ő csak a lízingelést végezte), hanem a [REDACTED] gazdasági társaság.**

Megjegyzendő: a III. r. felperes neve helyesen [REDACTED] Lásd alperes határozata és keresetlevél 31. pontja], amelynek elírásában feltehetően a felperesi beadványban történt névelírás is közrehatott.

Mindezek a II. fokú bírósági határozatban megjelenő tényállásbeli hiányosságok a II. fokú határozat kijavításával – III. r. felperes nevét kivéve – nem orvosolhatók, mert a „megfordított tényállásból” teljesen más jogi következtetés levonása szükséges. Mind abban a kérdésben, hogy az alperes érdemi közigazgatási határozata az I. r. felperes egyéni céggel szemben nem helytálló; mind pedig abban a kérdésben, hogy az I. r. felperes az ügyben egyáltalán nem volt kompetens mulasztó vagy felelős fuvarozó ügyfél, így a jogellenes határozatra tekintettel az alperes az I-II-III. r. felperesekkel szemben – az I-II. fokú közigazgatási határozattal összefüggésben, és következményeként okozott és keletkezett károkért – kártérítési felelősséggel tartozik! Ennek megállapításának mellőzése és a keresetek elutasítása miatt a jogerős határozat Alaptörvény-ellenes.

Az I-II. fokú bíróság - fentiekre tekintettel - az ítélkezése alapjául szolgáló és felperes keresete elbírálásához szükséges tényállást – éppen amiatt, hogy az I. r. felperes által felajánlott bizonyítási kérelmeket (a [REDACTED] ügyvezetőjének ([REDACTED] tanúkenti meghallgatását, a II-III. r. felpereseket – a káreseménnyel kapcsolatban - mint tanúkat, illetve a saját nem vagyoni kár iránti igényükkel kapcsolatban mint peres feleket nem hallgatta meg, a felperes egyéni cégének a lízingelt kamion lerablása következtében történő csődbe menésével kapcsolatos szakértői bizonyítást, a szlovák televízió által készített riportműsort nem tekintette meg, a fellebbezési eljárás során a két tanút ([REDACTED] és [REDACTED] nem hallgatta ki) – jogellenesen és indokolatlanul mellőzte, teljesen tévesen állapította meg.

A perben bizonyítékként becsatolt, a szlovák televízió által készített riportműsorban is látható kamionfeliratokból is egyértelmű bizonyítékként származtatható, hogy a fuvarozási

vállalkozás vezetője nem az I. r. felperes egyéni cége, hanem a [REDACTED] ügyvezetője volt. Azonban ezt a műsort – mint jelentős bizonyítékot – sem az I. fokú, sem pedig a II. fokú bíróság - érthetetlen módon és kellő indok nélkül - nem tekintette meg, nem ismerte meg. Az I-II. fokú bíróság nem adta okszerű indokát annak, hogy erre miért nem került sor.

Mindebből következően az I. r. felperest nem lehetett volna 1.200.000,- Ft bírsággal sújtani, mert mint kamiont lízingelő, egyéni cég vezetőjének I. r. felperesnek az ügyszó (a II-III. r. felperes gépkocsivezetők esetleges szabályszegése miatti, a nemzetközi szállítási vállalkozásért felelős személyként) semmilyen köze nem volt.

Ebből következően megalapozatlan és okszerűtlen [Alaptörvény 28. cikk) az I-II. fokú ítélet azon érvelése, hogy a közigazgatási határozat nem volt kirívóan jogszabálysértő, s így a jogalap a kártérítési felelősség érvényesítéséhez hiányzik.

I. r. felperes indítványozó úgy véli, hogy kirívóan súlyos jogsértésről van szó, amikor vele szemben alkalmazott a hatóság közigazgatási bírságot, pedig a vállalkozás vezetője nem ő volt, ő csupán az általa lízingelt kamionnak a [REDACTED] cégnek történő átadásában járt el.

Így az I. r. felperes helyett egy másik személyt kellett volna figyelembe venni a „szállítási vállalkozás- ként. Az 561/2006. EK rendelet 10. § (3) bekezdés második bekezdésében foglaltaknak megfelelően az I. r. felperes „szállítási vállalkozást” ésszerűen nem lehetett volna az elkövetett jogsértésért felelősnek tekinteni, a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján [„A tagállamok figyelembe vehetnek bármely bizonyítékot arra vonatkozóan, hogy a szállítási vállalkozást ésszerűen nem lehet az elkövetett jogsértésért felelősnek tekinteni.”]

A perben a II. fokú eljárás során sem került feltárássra és megállapításra – a valós tényeknek megfelelően - az, hogy „a szállítási vállalkozás” – a fuvarozás eszközeinek tulajdonlasi és egyéb szerződéses kapcsolataira tekintettel – kit kellett tekinteni az 561/2006. EK rendelet III fejezet 10 cikk (3) bekezdése első mondatára és 4. cikk p) pontja alapján.

Ehhez képest szükséges lett volna meghallgatni [REDACTED] asszonyt, a [REDACTED] ügyvezetőjét, és a gépkocsivezetőket (II-III. r. alpereseket) az I.r . felperes indítványozó egyéni cége és a [REDACTED] közötti üzleti kapcsolat tényeire vonatkozóan, amelyet bizonyítékként kellett volna a közigazgatási jogkörben okozott kártérítés igénynél értékelni. Ennek a bíróságok által történő szándékos elmulasztásával hozott jogerős ítélet sérti az indítványozóknak a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogát.

Az I. r. felperes álláspontja szerint az I-II. fokú bíróságok tényállás-megállapítási kötelezettségének megszegését nem menti, hogy a perben a felperesek szlovák állampolgárok, mivel a bizonyítékokat az indítványozó felperesek megjelölték, azonban azokat jogellenesen – az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését megsértve – az I-II. fokú bíróság nem vette figyelembe, és nem kívánta megismerni a döntéséhez.

A perben a bíróságok az alperesnél keletkezett közigazgatási iratait használták fel bizonyítékként oly módon, hogy még az sem került tisztázásra, hogy az I. r. felperesnek lefaxolt határozatban foglaltakkal szemben mikor változott meg az alperes határozata, amely (megváltoztatott szövegezésű határozat) a mai napig nem került felperes számára kézbesítésre, de mégis a közigazgatási jogkörben okozott kár iránti igény során az alperes iratként ezt csatolta be.

Mindezekre a körülményekre tekintettel mivel a tényállás nem került feltárássra, azon jogalkalmazás is az I-II. fokú ítéletben jogszabálysértő, amely azt állapította meg, hogy a közigazgatási határozat jogszerű volt, és a jogalap hiányában mind az I. r. felperes vagyoni kártérítési keresete, mind a II-III. r. felperesek nem vagyoni kártérítési keresete alaptalan.

c) Az I-II-III. r. felperes álláspontja szerint a perben nem kerültek feltárássra azok a tények, amelyek az alperesnek a közigazgatási határozata meghozatalát követően a jogellenes határozata következtében álltak elő, és okozták a felperesek kárát.

Ezek – a meghozott közigazgatási határozat folytán - egymással összefüggésben állóak, azonban hatásukat, és időbeli keletkezésüket tekintve – egymástól elkülönítve kellett volna megállapítani - felperesek által felajánlott bizonyítékok kimerítésével – a következők szerint:

- a közigazgatási határozat kirívó jogellenessége – mivel a bírságot az I. r. felperessel szemben, azaz más vállalkozás vezetőjével szemben alkalmazták, mint aki a fuvarozási tevékenységet ténylegesen végezte –

- a jogellenes határozat következtében az I. r. felperes által lízingelt kamion-szerelvény, mint lízingbe vevő vállalkozása – a kamion szerelvény indokolatlan visszatartása és őrzése hiánya miatt – csődbe jutása kapcsán kára keletkezett,

- valamint attól, hogy a II-III. r. felperesek, mint gépjárművezetők a járműszerelvényt együtt visszatartásra kerültek, amelyből eredően nem vagyoni kár és vagyoni kár keletkezett.

Mindezekre a tényállásbeli hiányosságokra, a tényállás feltáratlanságára tekintettel felperes úgy véli, hogy a jogerős ítélet Alaptörvény-ellenes, a bíróságok a tényállás feltárási és jogi indokolási kötelezettségüknek nem tettek eleget. Ezért a jogerős ítélet megsemmisítését kéri felperes indítványozók.

d) Az által, hogy az I. r. felperes személye nem volt a „nemzetközi szállítási vállalkozásnak” tekintendő, amely alapján az EK rendeletben foglalt fuvarozási szabálytalanság miatt felelősséért tartozna, az alperes a közigazgatási eljárással és a közigazgatási határozat meghozatalával – a kártérítési anyagi jogi tekintetben - mind a bírság kiszabása, mind pedig a kamion-szerelvény visszatartása tekintetében jogellenes tevékenységet folytatott az I. r. felperessel szemben.

A szállítási vállalkozás"-nak az eset kapcsán a [REDACTED] minősült. Az I.r. felperes az eset kapcsán annyiban volt az ügyben hivatott eljárni, hogy az általa lízingbe vett, és a lízing cég engedélye alapján harmadik személynek is átadható és így a [REDACTED] cégnek átadott kamion-szerelvény végezte a fuvarozási-szállítási tevékenységet.

Ebből eredő kárért az alperes teljes kárfelelősséggel tartozik, mivel a Ptk. alapján a perben alperes magát nem mentette ki, mert nem bizonyította, hogy az I. r. felperest ért kár tekintetében úgy járt el, ahogy adott esetben elvárható volt. Az I. r. felperes, mint egyéni cég fuvarozó lízingelési tevékenységének kockázata nem terjed ki a használatba adott kamionnal történő nemzetközi fuvarozási tevékenység során a közigazgatási szerv jogsértő határozatával okozott kárra.

Az alperes így köteles a lízingelt kamion-szerelvény visszatartásával összefüggésben az I. r. felperes vállalkozásának csődbe menésével kapcsolatos kár megtérítésére.

A kártérítési kereset elutasítása mindezekre tekintettel sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt alapjogot.

e) Felperesek indítványozók álláspontja szerint az alperes a kamion visszatartásával megsértette a 561/2006. EK rendeletet, amely hatósági döntés erre tekintettel jogellenes volt.

Felperesek álláspontja szerint az alperes nem tett eleget az 561/2006. EK rendelet III fejezet 10 cikk (3) bekezdése első mondatára és 4. cikk p) pontja, valamint az 561/2006. EK rendelet 19.§ (1)-(4) bekezdése rendelkezéseinek, mert a kiszabott pénzbírsághoz képest a teljes járműszerelvény visszatartása okszerűtlen és aránytalan volt. Ezt a jogszabálysértést jól példázza, hogy a visszatartott járműszerelvény tekintetében az alperesi hatóság semmilyen intézkedést nem tett, és a visszatartási jog gyakorlása kizárólag a felperesre történő visszaélészerű kényszer érdekében került sor, hogy felperest ezzel kényszerítsék a kötelezettsége teljesítésére.

Felperesek álláspontja szerint a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 20. § (7)-(8) bekezdése szerint – a bíróság megfizetéséig a visszatartási jog gyakorlása az állami szerv által elrendelt kényszerintézkedés. Mivel a visszatartási jog gyakorlásának idejére a jármű részére várakozóhelyet kellett kijelölni, a felperesek álláspontja szerint a jármű megőrzéséről és biztonságban tartásáról a visszatartási jogot elrendelő hatóságnak kellett intézkednie. Felperesek szerint az eljáró bíróságok jogszabálysértően hozták meg ítéleteiket, mert ezzel kapcsolatban tényállást nem állapítottak meg és a jogszabályokat nem alkalmazták. A jármű forgalmi okmányait a hatóság elvette, így a jármű a hatóság birtoki körébe került. A külföldi hatóság által kiadott forgalmi engedélyt és egyéb okmányokat az alperes nem küldte meg a kiállító hatóságnak, mint ahogyan erről a Kkt. 20.§ (8) bekezdése rendelkezik.

A II. fokú bíróság által a jegyzőkönyvből kiragadott, a magyar nyelvet csak kicsit értő és beszélő felperesi nyilatkozat önmagában tényállás megállapítására – a megfelelő bizonyítási eljárás lefolytatása nélkül - nem alkalmas.

Az pedig a perben –a II. fokú határozat indokolásával szemben - nem került bizonyításra, hogy a felperes az alperes által felajánlott őrzéssel nem kívánt élni, mert maga az ítélet sem állapított meg ezzel kapcsolatos tényállást, nevezetesen, hogy ez mikor merült fel, kinek a részéről, milyen feltételek mellett, amikor a határozat a kamionszerelvény számára kijelölt tartózkodási helyet rögzítette.

Az alperes ezzel kapcsolatban semmilyen okiratot nem tudott becsatolni, és semmilyen tényállítást nem terjesztett elő. E körben sem rendelte el az első fokú bíróság a közigazgatási eljárásban felmerült tényre az I. r. felperes által megjelölt rendőrségi állományban levő tanú kihallgatását.

Mindezeknek a körülményeknek a bíróságok által történő tisztázásának elmulasztása sérti az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdését.

f) Az I. r. felperes álláspontja szerint – amennyiben a közigazgatási határozat jogszerű lett volna az alperes részéről – a visszatartási rendelkezéssel összefüggésben a kamion alperes részéről történő őrizetlenül hagyása következtében bekövetkezett kár az alperest terhére kellett volna a bíróságnak megállapítani.

A rPtk. 349.§ (1) bekezdése alapján a kár rendes jogorvoslattal nem volt elhárítható, és a kár a közigazgatási határozattal összefüggésben, annak meghozatalát követően következett be; az I. r. felperes pedig a jogorvoslatot kimerítette.

Az I.r. felperes véleménye szerint az alperes nem úgy járt el, ahogy az adott helyzetben általában elvárható volt, az rPtk. 339.§ (1) bekezdése értelmében. Az alperes az I. r. felperest nem szólította fel, hogy a gépjármű megőrzéséről, biztonságának fenntartásáról az I. r. felperes köteles gondoskodni, nem tett intézkedést a jármű megőrzésének biztosításáról, a felperessel nem kötött a jármű megőrzésére szerződést, illetve erre szerződéses ajánlatot nem

tett. Az alperes, mint hatóság ezzel kapcsolatban elmulasztotta a gondoskodási kötelezettségét.

Az rPtk. 340. § (1) bekezdése körében az alperes tényállítást nem tett és bizonyítást nem ajánlott fel arra vonatkozóan, hogy a kár közrehatásában az I. r. felperest bármilyen mulasztás terhelte volna, hiszen a hatósági intézkedést a kamion-szerelvény várakozási helyének kijelölésére az alperes hozta meg. A kamionszerelvény kifosztása, majd ellopása, értéktelenné válása pedig azt követően következett be, hogy a II-III. r. alperesek kijelölt helyének elhagyásához az alperes hozzájárult.

Mindebből következően a kamion-szerelvényben okozott kárt – annak ellopása és megsemmisülése bekövetkezésében a visszanyert lízing-maradvány (roncs) érték levonásba helyezése mellett – mivel a kár bekövetkezése az alperes őrzési mulasztásának következménye, az alperes kártérítési felelősségét meg kellett volna a bíróságoknak állapítaniuk. Ennek elmulasztása jogszabálysértő.

Ezzel kapcsolatban felperesek megjegyzik: a II. fokú bíróság nem orvosolta az I. fokú bíróság azon mulasztását, amely a felek bizonyítási kötelezettségének meghatározása kapcsán a bíróság számára a törvény előír! [Fellebbezés 1/c pontja 7. oldal].

Az I.r. felperes álláspontja szerint kétségtelen, hogy a visszatartási jog **2009. évben** történt elrendelésekor a 2004. évi CXL. törvény (Ket.) biztosítási intézkedésre vonatkozó 143.§-ának szabálya, nem volt hatályban. Éppen ebből következik az alperesen számonkérhető gondosság mércéjének magasabb szintje, hogy a hatósági intézkedésével összefüggésben a megfelelő feltételek biztosítására köteles.

g) Alaptörvény-ellenesen utasította el a jogerős ítélet a II-III. r. felpereseknek a 2018. május 22-ei perbelépési iratban előterjesztett – az I. r. felperestől engedményezéssel az I-II. r. felperesekre átruházott - nem vagyoni kártérítési igényét.

A II-III. r. felperesek számára – akik a gépkocsivezetői tevékenységet nem az I.r. felperes egyéni cége, hanem a nemzetközi szállítási-fuvarozási tevékenységet végző ██████████ alkalmazottjaként (illetve megbízottjaként) végezték - 2009. március 5-től – 2009. május 28-ig volt elrendelve a határozat indokolásában a tartózkodási hely kijelölése, amelyet a felperes jogi képviselőjének írásbeli beadványára az alperes a 2009. május 28-ai írásbeli 07010/2296/2009. ált. sz. tájékoztatásban foglaltakra tekintettel szüntetett meg.

A II-III. r. felperesek tehát a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely megválasztásához való joguk, az emberi méltóságuk, a szabadsághoz és biztonsághoz való joguk megsértésére tekintettel a rPtk. 355.§ (1) bekezdése alapján nem vagyoni sérelmet szenvedtek el, amelynek megtérítésére az I-II. fokú bíróságnak az alperest köteleznie kellett volna. Ennek mellőzése miatt a jogerős ítélet jogszabálysértő.

A II-III. r. felperesek az alperes határozatában gyakorolt visszatartási jog gyakorlása körében - azon oknál fogva, hogy a határozat a II-III. r. felperesek tartózkodási helyeként is kamion-szerelvény leállítási helyét kijelölte – súlyos és szándékos személyiségi jogsértést valósított meg, amelyre tekintettel a II-III. r. felpereseket nem vagyoni kár érte, amelynek 10.000,- - 10.000,- Euroval való kompenzálására vonatkozó igény nem volt eltúlzott.

Az I-II. fokú ítélet sem a ténybeli alap hiányát, sem a jogalapot nem indokolta meg, hogy miért alaptalan a II-III. r. felperesek nem vagyoni kár ~~ránti~~ igénye.

Az alperes ugyanis a II-III. r. alperesnek a kamion-szerelvénnyel való egy időben történő visszatartását hatósági intézkedéssel rendelte el, amely igény érvényesítését a Ptké. 54. §-ára tekintettel - az rPtk. 355.§ (1) bekezdése alapján alaposnak kellett volna a eljárás bíróságoknak tekinteni.

Az engedményezés következtében a perbe lépő II-III. r. felperesek ezt joggal igényelheték. A II-III. r. felperes indítványozók keresetének jogerős elutasítása Alaptörvény-ellenes.

h) Indítványozók az indítványuk alátámasztásául hivatkoznak az alábbi Alkotmánybíróság által hozott határozatokra, amelyeket az indítvány elbírálásánál szíveskedjék Tisztelt Alkotmánybíróság figyelembe venni.

3174/2014. (VI. 18.) AB határozat

3218/2014. (IX. 22.) AB határozat

3/2015. (II. 2.) AB határozat

20/2017. (VII. 18.) AB határozat

3105/2018. (IV. 9.) AB határozat

23/2018. (XII. 28.) AB határozat

3. Egyéb nyilatkozatok és melléletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági ítélet végrehajtásának felfüggesztését.

30) Indítványozó az Alkotmánybíróságnál kezdeményezte a jogerős ítélet végrehajtásának felfüggesztését az Abtv. alapján.

Felperesek úgy vélik, hogy Alaptörvény-ellenes jogerős ítélet (teljesen helytelen - a való tényekkel szemben álló - megállapítása, a felperesek által indítványozott bizonyítás okszerűtlen és meg nem indokolt elutasítása) nem járhat azzal a következménnyel, hogy - akár a jogerős ítélet megsemmisítéséig is - felperesek az alperesnek fizetendő perköltség és az államnak fizetendő illeték megfizetésére legyenek kötelesek, az alperes, mint állami szerv téves közigazgatási határozata és az által bekövetkezett - közigazgatási jogkörben okozott - kár megtérítésére irányuló kereseti kérelmük elutasítása kapcsán.

Felperesek úgy vélik, hogy a végrehajtás felfüggesztése - a jogerős ítéletben megállapított fizetési kötelezettség elhalasztása - nem okoz nagyobb sérelmet alperes és a Magyar Állam terhére, mivel a mindkét szerv költségvetésből gazdálkodik, az alperes pedig a saját kamarai jogtanácsosa perbeli képviselével külön költség nem merült fel, továbbá a működésüket ezen összeg időleges megfizetésének elmaradása nem veszélyezteti. Különösen arra is tekintettel, hogy az alaptörvény-ellenes ítélet annak a következménye is, hogy az állami szervek és a bíróságok nem tettek eleget a mindenek előtti alapjogvédelmi kötelezettségüknek, amelyet számukra az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése előír.

Erre tekintettel az I-II-III. r. felperesek kérik, hogy Tisztelt Alkotmánybíróság a bíróságnál indítványozza a jogerős - Kúria által hatályában fenntartott - ítélet végrehajtásának felfüggesztését az Alkotmányjogi panasz elbírálásáig.

b) Ügyvédi meghatalmazás eredeti példánya, vagy jogtanácsosi igazolvány másolata, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

31) Indítványozók korábban már csatolták az alkotmányjogi panasz előterjesztésére vonatkozó ügyvédi meghatalmazásokat:

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról (Melléklet)

32) Érintett I-II-III. r. indítványozók a személyes adatainak nyilvánosságra hozatalához nem járulnak hozzá.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

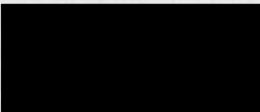
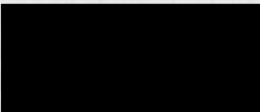
33) I-II-III. r. felperesek az érintettségükre vonatkozóan az alábbi dokumentumokat csatolják:

Az eljárás korábbi szakaszában az Alkotmánybíróság részére csatolásra kerültek az I-II. fokú ítéletek és a Kúria ítélete.

30) A tisztességes eljáráshoz való jog megsértésével kapcsolatos bizonyítékok megismerése, illetve a felperesek által előterjesztett bizonyítékok indokolatlan mellőzése körülményeinek vizsgálata érdekében esetén felperes indítványozók kérik a Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016. sz. periratainak beszerzését.

Budapest, 2021. július 2.

Tisztelettel:

I.	r.		felperes
II.	r.		felperes
III.	r.		felperes

indítványozók

képviselésében, és a Gremesperger Ügyvédi Iroda nevében

Dr. Gremesperger Gábor
irodafelelős ügyvéd

helyett

a Dr. Galambos Károly Ügyvédi Iroda nevében: dr. Galambos Károly ügyvéd,
helyettesítő ügyvéd

DR. GALAMBOS KÁROLY ÜGYVÉDI IRODA

Melléklet (2 db)

I/1. Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016/53. sorszámú felfüggesztést megszüntető végzés

I/2. Székesfehérvári Törvényszék 17. P. 20.896/2016/53. sorszámú felfüggesztést megszüntető végzés